

Stev. 38

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 23. septembra 1910

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto IX

Premogarski baroni v Westmoreland okraju so nasilni.

KLJUB TEMU SE DRŽILJO PRE-
MOGARJI STANOVITNO IN
NOČEJO NIKAKOR OD-
NEHATI OD SVOJIH
ZAHTEV.

Prošnja za pomoč bednim štrajk-
karjem in njih družinam.

POMOČ NUJNO POTREBNA.

Dne 1. aprila t. l. je ostavilo v Westmoreland okraju delo dvajset tisoč premogarjev v namenu doseči unijsko plačo, krajši delavni čas in pravico postaviti si takojmenovanega check-Weighmana, seve na svoje stroške, samo, da ne bi bili goljufani pri tehtanju in da bi se priznala njihova unija. Že pet mesecev se vrši ta boj, operatorji so se v tem času poslužili vseh mogočih zvijač in terorizma napram štrajkarjem, da bi jih prisilili brezpogojno k delu nazaj. Večje število istih in njihovih družine so brutalno in sulturali, nektre celo brez vzroka umorili, mnogo jih je obstrlejenih in sedaj v največji bedi. Na tisoče je teh siromakov z družinami vred iztranih iz družinskih stanovanj, medtem ko je jetišnica v Westmoreland okraju napolnjena s štrajkarji, njihovimi ženami in otroci, katere so brez povoda vrgli v ječe, kjer zdihujejo in čakajo na pomoč. Faktično vlada premogarski baroni v Westmoreland okraju. Na razpolago imajo vso deželno orožništvo in večje število deputijev, ki štrajkarje in njihove družine brutalno in nečloveško preganjajo.

Nemogoče je dobiti pomoči od sodnije v temu času; mi se zavedamo, da moramo štrajk dobiti, da rešimo premogarje v tem okraju iz krepeljev politične in industrijske sužnjosti, ki še vlada v tem kraju. V zadnjih dvajsetih letih, odkar se obratuje tukaj v premogovih rovin, so bili ti reveži brez organizacije, ter so morali delati za sramotno nizko plačo in pod neznosnimi razmerami. Lokalne organizacije U. M. W. of America št. 2 in št. 5 sredne in zapadne Pennsylvanije jim kolikor mogoče pomagajo finančno, toda primorani smo prositi pomoči ne le pri organiziranih delavcih ampak tudi pri ljudstvu in upamo, da jo dobimo.

Obravnava proti štrajkarjem bode veleznanimiva. Zanimiva že radi tega, ker se bje boj med delavstvom in kapitalom. Razsodba bo brezdvombno upljivala na vso organizirano delavstvo v deželi.

Štrajk je odobrila krajevna organizacija U. M. W. of A. mednarodni eksekutivni odbor iste, kakor tudi mednarodna konvencija, pred kratkim obdržavana v Indianapolis, Ind. —

Poslajte vse doneske na Lorene Sturm, Box 434, Claridge, Pa. ali na upravništvo Glas Svobode.

Mesto naslova Angležev, kamor se naj pošilja denar, smo navedli gori imenovanega odbornika, izbranega od ondotnih slovenskih družtev, komur se naj pošiljajo prispevki ali pa jih pošljite upravništvu Glas Svobode Co. To radi tega, da bi naši rojaki ne bili popolnoma odvisni od Angležev, ki si znajo v domači deželi vsestransko pomagati. Slovenci v Ameriki ne moremo podpirati drugorodcev, ampak moramo v prvi vrsti gledati na naše rojake.

Rojaki! Prosim vas v imenu štrajkujočih premogarjev v Westmoreland okraju, prispevajte s kakim zneskom, da se olajša njihov, sedaj žalostni položaj. Opetovano smo slikali ondotno bedno stanje štrajkarjev, med katerimi je tudi večje število naših rojakov, ki so izpostavljeni nasil-

stvom surovih konštablerjev in deputijev.

Vpošteevajte prošnjo rojakov trpinov in pomagajte po možnosti. Vsak najmanjši dar bo z veseljem sprejet. Kdor hitro dá, dvakrat dá.

Uprav. GLAS SVOBODE
1518 W. 20th St., Chicago, Ill.

Razgled po svetu.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Nemški cesar Wiljem, ki se je mudil nekaj dni na Ogrskem v lovskem gradiču Bellye, je dospel pred nekaj dnevi na Dunaj, kjer je gost avstrijskega cesarja Franc Jožefa.

V oktobru predloži vlada avstrijskimi in ogrskimi delegacijami zahtevo za pomnoženje vojaštva. Zahteve so zelo visoke, ker avstrijsko-ogrsko država nima še dovolj "modernega" orožja in naprav, s katerimi se ljudi lažje spravi na drugi svet.

Osemdeset milijonov kron se zahteva samo za povečanje mornarice!

Tudi zrakoplove hoče nakupiti vlada. Potem hoče imeti novo orožje za gorsko topništvo in, da se opremi infanterijo z strojnimi puškami.

Zopet bodo šli milijoni za nepotrebno vojaštvo, medtem, ko avstrijska vlada se vidi bede v državi. In potem se vprašuje, zakaj se selijo ljudje iz Avstrije v Ameriko! Ali ne bi bilo na mestu, da se porabi to milijoni za povzdigo kmetijstva, obrti itd.?

Dne 20. t. m. so se začela zopet pogajanja med Čehi in Nemci. Glavni cilj pogajanj je, da bi mogel češki deželni zbor delovati.

Nastavljenici Južne železnice so začeli z pasivno rezistenco, da bi prisilili družbo, povisati plače. Takoimenovana pasivna rezistenci ni prava stavka, ker izvršujejo nastavljenici svoje dolžnosti, toda držijo se natančno vseh predpisov, tako, da je promet zelo otežkočen, če ne nemogoče. Če bodo prodrli s svojimi zahtevami, se sedaj še ne more vedeti.

V Avstriji je draginja mesa tako velika, da ljudstvo splošno zahteva, naj dovoli vlada vvoz mesa iz Severne in Južne Amerike. Splošno mnenje je, da bo vlada tej zahtevi ugodila kljub nasprotovanju agrarne stranke.

RUSIJA.

Kolera epidemija, ki razsaja v južni Rusiji in ki je zahtevala že nad 100.000 žrtev, se razširja sedaj proti azijski Rusiji. Uradno se poroča, da grozi nevarnost pokrajini Amur v jugozapadni Sibiriji, katero loči Amur od Mandžurije. Zdravstveni urad poroča, da je sedaj na kolero obbolelo vsega skupaj 182.327 oseb, od katerih jih je umrlo 83.613. Koliko oseb je obbolelo pretekli teden, in koliko jih je umrlo, sedaj še ni znano. V Petrogradu je po objavljenih poročilih obbolelo vsega skupaj 3750 oseb, umrlo jih je pa 1310. Splošno se pa opaza, da ne nastopa kolera več tako hudo, kakor je skrajša.

ITALIJA.

Iz Neapolja v Italiji poročajo o — čudežu. V neki tamošnji cerkvi hranije namreč glavo in nekoliko strjene krvi Januarija, neventskega škofa, katerega so kot mučenika njegove vere, obglavili blizu Putcoli. Od časa do časa se baje strjena kri, po goreči molitvi spremeni v tekočo, kar je znamenje, da je molitev uslišana.

Po preteku 55 minut se je v pričujočnosti velike množice zgodil čudež. Strjena kri se je spremenila v tekočo. Ljudje sklepajo iz tega "čudeža", da je nevarnost kolere za Italijo odstranjena. — Morajo biti res "brihtne" glavice v Italiji. —

Tekom zadnjih 24 ur poročajo iz kolera pokrajin v južni Italiji pet slučajev obolenja in štiri smrtne.

NEMČIJA.

Ruski car Nikolaj se mudi sedaj s carinjo na gradu Friedberg v Nemčiji, vendar niso Nemci s tem obiskom nič zadovoljni. Nemška vlada se boji, da ne bi kak ruski anarhist upihnil carju življenja in tako se bodo pač oddahnil, kadar odide Nikolaj II. nazaj v Rusijo. — Nemški socialni demokrati prirejajo po Nemčiji protestne shode zato, ker biva carska dvojica na Nemškem. Carinja išče pa le zdravja v kopališču Nauheim. —

V Nemčiji postaja pomanjkanje mesa vedno občutnejše. Vlada je dobila od raznih mestnih zastopov prošnje, naj ukrene kaj proti draginji mesa, toda prošnje nimajo uspeha.

Posamične slučaje kolere javljajo časopisi iz mnogih krajev. Vendar resne nevarnosti za razširjenje bolezni ni.

Veliko senzacijo je vzbudilo po vsej Nemčiji aretovanje dveh angleških častnikov, ki so obdolženi vohunstva. Mnogo Nemcev, ki so baje v zvezi z ogleduško afero, je obtoženih veleizdaje. — Vsled teh, vsekakor senzacionalnih odkritij, "vladni organi strogo pazijo na eventualne ogleduhe v Borkinu, Wongerog in Helgolandu.

BELGIJA.

Da so Nemci menda eden najnestrpnjših narodov na svetu, je posebno nam Slovanom znano. Povsodi vsiljujejo Nemci drugim narodom svoj jezik in svojo "kulturo". Ker jim je znano, da so najboljše pomnečevalnice šole, jih ustanovljajo, kjer le morejo. Tako so tudi v Bruselju, glavnem mestu Belgije ustanovili mnogo šol, v katerih so vzgajali otroke v nemškem duhu. To je dalo povod francoskim časopisom, da so opozorili vlado in belgisko prebivalstvo na to, kako se vzgajajo otroci v nemških šolah. Bruseljski list "Soir", zatrjujejo, da so v nemških šolah v Belgiji v rabi zemljevidi, na katerih sta označeni deželi Belgija in Holandsko kakor deli nemške države. — Predržnost nemških nadutežev presega pač vse meje!

PORTUGALSKO.

V Lisboni je zasledila policija skrivno tovarno za bombe in aretovala 10 oseb.

Eden aretovancev je pozneje priznal, da je obstajala politična zarota.

Na Pava-železnici, na mali postaji Senhora da Hora, nedaleč Oporte na Portugalskem, se je pripetila velika železniška nesreča. 150 oseb je bilo več ali manj ranjenih. Koliko je dosedaj znano, ni nikdo ubit.

Portugalska vlada vodi prav uspešno boj proti jezuitom. Izganja tudi redove, ki so se našelili po letu 1901 in se ne pečajo z podukom ali postrežbo. Časopisi poročajo, da bežijo menihi v gore, kjer se skrivajo.

NAROČNIKOM!

Vsi slovenski listi sebošno tu v Ameriki imajo velike križe s svojimi naročniki, ali jasneje povedano: neplačniki, kar nam potrjujejo neprestani opomini v njih predalih. Da tudi naš list ni brez teh križev, je umljivo; ZATEGADEJ PONOVNO PROSIMO, NAJ NAROČNIKI, KATERI DOLGUJEJO NAROČNINO, Vendar ENKRAT PORAVNAJO ZAOSTALI DOLG, KER TUDI NAŠ LIST NIMA LE DOLŽNOSTI, TEMVEČ TUDI POTREBE. — Pri izdajanju lista so veliki stroški. LIST, KI IMA DOBRE PREDPLAČNIKE VEDNO DOBRO IZHAJA, ČETUDI JE NAROČNINA ŠE TAKO NIZKA. — Zategadelj opozarjamo tudi vse tiste, ki jim je potekla naročnina, da isto obnovijo. V nadi, da se stvar v kratkem uredi, se vsem zahvaljujemo za naklonjenost.

Uprav. "GLAS SVOBODE".

Iz delavskih krogov.

Položaj v Westmoreland štrajkarskem okraju.

Dasiravno so premogarski delavci, ki so na štrajku, odločno izjavili, da se ne podajo, dokler ne ugodijo operatorji njihovim zahtevam, se zadnji le nočejo ukloniti. Štrajkarji trpijo veliko pomanjkanje. 40.000 premogarjev z družinami mora še vedno bivati v šotorih in imajo komaj toliko, da si utišajo lakote. Pittsburske meščanske žene so nabrale 10.000 podpisov za peticijo, katero vročijo državnemu guvernerju Stuartu. Peticija obsega nujno prošnjo, naj guverner nekaj ukrene, da se konča dolgotrajni štrajk.

Feehan, predsednik pittsburskega okrožja organiziranih premogarskih delavcev, je izjavil odboru trgovcev, ki se poganja za to, da bi posebno razsodišče poravnalo spor, da so premogarji zadovoljni z razsodiščem. Lastniki premogovih rovin še niso podali nikake izjave.

Odločitev je torej najbrže blizu in če se premogarji držijo, kakor so se dosedaj, izvojujejo gotovo zmago.

Zmaga kansaških premogarjev.

V Kansas City, Mo. zborujoči zastopniki premogarskih delavcev iz jugozapadnega Kansasa so se sporazumeli z lastniki premogovih rovin. Pogodba, katero so sklenili, pomenja za premogarje lepo zmago. Odslej naprej bodo dobivale 5.55 odstotkov več za delo podnevi, za "mrtvo" delo in za delo na skladišču. Razun tega tudi povišanje za 3 cente pri toni za streljanje in 5 centov za "Long Wall" delo. Vprašanje o razsodiščih se je rešilo tako, da se prepušči v nadalje vsak spor W. L. A. Longu, majnarskemu nadzorniku za Kansas, v razsojo.

Če zaprejo lastniki kak rovin, morajo v času, ko se v njem ne dela, plačevati premogarjem po en dolar na dan, nasprotno pa morajo plačati premogarji lastnikom 50 ct. na moža za vsak dan, katerega se ne bi v rovin delalo po njihovi krivdi.

Štrajk se je začel pred petimi meseci. Med tem časom se je vršilo mnogo zborovanj, ne da bi se spor poravnal. Še na zadnjem, ki se je začelo pred tremi tedni, ni bilo veliko upanja na zmago. —

Z veseljem zabeležujemo zopetno zmago premogarskih delavcev in upamo, da bodo mogli o vseh njih delavskih trpinov poročati tudi iz drugih krajev. —

V Ohio se premogarji in operatorji ne morejo zediniti.

Po izjavi predsednika okrožja 6 za Ohio, Dan Sullivan, v U. M. W. Journal se premogarji še ne bodo tako kmalu zedinili z operatorji.

Pogajanja so pretrgana in predsednik operatorjev je rekel, da nikakor ne more sprejeti ponudbe premogarjev. Vprašanje je sedaj le, kako dolgo se bodo operatorji še branili, ker ohijski premogarski delavci so odločno izjavili, da se nikakor nočejo podati. Tako je tudi prav.

O štrajku v Columbus, O.

Štrajk vslužbenici poulične železnice še vedno ni končan. Pred nekaj dnevi so skušali neznani storilec razstreliti s pomočjo dinamita tri vozove, toda samo na enem se je atentat posrečil. Voz je bil znatno poškodovan. Izmed ljudi ni bil nikdo ranjen. Policija je aretovala dva moža, v katerih sumi napadalec.

Premogarji v Reading, Pa. pričeli delati.

Dobili smo poročilo, da je začela delati Philadelphia & Reading Coal in Iron družba. Valley rovi in oni v Hazleton so še za nedoločen čas zaprti.

Razne novice.

Velikansko skladišče premoga. Zlatokaleci so našli v Alaski velikansko skladišče premoga.

Velik nakup orožja.

Predsednik Simon iz Hayti je kupil v Združenih državah tisoč pušk.

Milijonar — tihotapec.

Mengs Morgenthana, milijonarja in tovarnarja v New Yorku, so zasačili, ko je hotel vtihotapiti dragulje v vrednosti \$9000.

Obrekovanje — vzrok samomora.

Šolski superintendent Todd v Flora, Ind., se je zastrupil, ker ga je nek list po krivem obdolžil, da je poneveril \$200.

\$2,800,000 kupnine za les.

Nek sindikat je ponudil za les na Chippewa rezervaciji v Minnesoti \$2,000,000. Povprečna cena je \$8.40 za tisoč čevljev.

Krvavo maščevanje.

Silver City, N. M., 23. sept. Joe Montoya je ustrelil ob gorenji Gila tri pastirje, ker so baje usmrtili njegovega sina.

Redek slučaj.

V Harrisburgu, Pa. je umrla šestletna May Drabenstadt na otrpujenju čeljusti, katere bolezen je nastopila po cepljenju koz.

"Teddy" se zvija.

Theodor Roosevelt zanikuje, da bi prosil za pogovor z predsednikom Taftom, ali da bi vložil tozadevno kako prošnjo, kakor so poročali časopisi.

Mati in trije otroci umorjeni.

W. Byers, pri Manchester, Pa., je bila umorjena Mrs. John Zoons in njeni trije otroci. Umora osumljen je nek sostanovalec, ki je izginil.

Linčanje dveh Italijanov.

V Tampa, Fla. je množica iztrgala sodnim uradnikom dva Italijana, Castengo Ficarro in Otto Labella, ki sta bila obdolžena umora, in ju linčala.

Chicaški Hrvati

priridijo v soboto dne 24. t. m. v Narodni Dvorani, na vogalu 18. ulice in Centre ave. veliko zabavo s predstavo in plesom. Veselico priredi Jugoslavenski radniški pjevački zbor "Sloboda".

Umrli

je dne 9. septembra t. l. 22 letni br. Franc Anžel član društva št. 1 S. S. P. Zveze. Prominuli je bolehal na jetiki 2 meseca, dokler ga ni vzela je nemila smrt. Imenovani zapušča stariše v domovini, v vasi Vrh — Trebeljno pri Krškem. Blag mu spomin!

Skab — hudodelec.

John Brady, ki je bil vodja skabov v Columbus, O. in se je pri vsakovrstnih brutalnih nastopih proti štrajkarjem zelo odlikoval, so aretovali v Clevelandu, ter prepeljali v Columbus. Obdolžen je, da je težko ranil s strelji dve ženi in enega otroka.

Daszynsky pride.

Ignace Daszynsky, socialistični poslanec avstrijskega državnega zbora, bode govoril v Chicagu pri dveh zborovanjih in sicer v petek, 28. oktobra in soboto, 29. oktobra. Daszynsky je eden najboljših znanih poljskih govornikov v Evropi in pride v New York 26. t. m. odkoder se napoti po raznih mestih v Združenih državah.

Smrtno maščevanje.

Dr. James Rainey in Louen Atkins, ravnatelj Rainey Medecine Co., 152 Lake St. v Chicagu sta se že dalj časa smrtno sovražila. Oba sta prodajala patentirana zdravila in bila torej huda konkurenta. Ko je prišel pred nekaj dnevi Rainey v Atkinksovo pisarno, sta se konkurenta zopet hudo spoprijela. Tekom prepira je potegnil dr. Rainey revolver in ustrelil svojega tekmeca. Sodišče je morilec oprostilo, ker je baje ravnal v silobranu.

Socialistični piknik v Riverview parku.

Kljub temu, da je bilo vreme kaj nepripravno, se je udeležilo socialističnega piknika v nedeljo v Riverview parku, na severozapadni strani Chicage, najmanj 20,000 ljudi. Zastopane so bile vse narodnosti.

Glavna privlačnost je bil vsekakor Eugene V. Debsev govor, ki je v kratkih, jedrnatih besedah razvijal svoje misli in neusmiljeno bičal kapitaliste. Opominjal je delavce, naj se združijo na političnem polju, in naj sploh delajo za svojo stranko.

Nastopila je seveda še mnogo drugih govornikov, ki so našli verne poslušalce. Navzoči so z velikim zanimanjem sledili govorom in jim burno pritrjevali.

Po oficijelnih govorih se je razvila živahna zabava v prostornem parku. Na posebnih govorniških tribunah so govorili govorniki vseh narodnosti svojim poslušalcem v materinem jeziku.

Slovence se je udeležilo piknika kakih 50. Od strani Hrvatov pa je bilo udeležba slaba in tako na prostoru, odkazanem Slovence in Hrvatom, ni bilo govorov v teh jezikih.

ŠPANSKO.

Hudi viharji, spremljevani po velikih nalivih, so napravili v vinogradih in olivnih nasadih na južnem Španskem velikansko škodo.

Dolenji del mesta Barcelona je poplavljen, in promet na ulicah je nemogoč. Narasla voda je prišla že do altarjev Št. Aulse cerkve.

V Torre de Esteban, v provinci Toledo, je strahovito gospodarila toča.

Španski pravosodni minister Ruiz Valarino je naznanil, da se bo smrtna kazen kmalu odpravila. Tudi civilne in vojaške postavbe bodo omiljene.

27 PREMOGARJEV OPROŠČENIH.

Pittsburg, Pa. 21. septembra. Štrajkujoči premogarji so izvojevali pred sodiščem veliko zmago. Pred Westmoreland County sodiščem je bilo obtoženih 27 premogarjev upora, vendar so bili vsi po daljšem debatanju med porotniki, oproščeni.

Stroški sodnijskega postopanja so naloženi tožnikoma šerifu H. J. Hazerju in deputiju George Falls.

POZIV.

Vse družtvenike društva št. 1, S. S. P. Zveze pozivljamo, naj se zanesljivo v polnem številu udeležijo seje, katere se vrši za ta mesec v nedeljo, t. j. 25. t. m. točno ob 2. uri popoldne v navadnih družtvenih prostorih.

M. V. Konda, predsednik.

NAZNANILO.

Društvo "Luč" št. 14 S. S. P. Z. naznanja, da bode imelo izvanredno sejo dne 25. t. m. ob 2. uri popoldne v navadnih prostorih. Seje se naj udeležijo vsi člani, da se dožene odložena zadeva za delegata.

Sobratski pozdrav

J. Alič.

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron,

Postarina je všteta pri teh rotah. Doma se nakazuje srote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto-ni hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriilneje je do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

VOHUN. * * * * *

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.)

Devetindvajseto poglavje.

Noč je bila mrzla in temna, ko je Fanika z burno-vtrpajočim srcem, a lahkinih korakov sinuknila skozi vrta, ki je ležal za hišo, in hitela proti gorovju.

Ura je bila še zgodnja, ali tema in mokrota novemberskega večera bi jo bili poglani v vsakem drugem trenutku nazaj v sobo, zdaj pa je letela tja z naglico, kljubujočo vsem zaprekam, in postala ni niti za hip, da bi se oddahnila, dokler ni imela polovice pota za seboj.

Najzanesljivejše izpričevalo, na kaki stopinji civilizacije je narod, je: kako ravna s svojimi ženskami; in ni ga naroda, ki bi smel biti v tem pogledu ponosnejši od Amerikancev.

Faniko je bilo le malo strah discipliniranih čet, ki so zdaj v bližini ceste zavživale svojo večerjo. Bili so njeni rojaki in so spoštovali njen spol — to je vedela. Manje je zaupala lahkomi-selnemu značaju južne konjenice. Ko je torej slišala prihajati po cesti konje, se je plaho skrila v grmovje. Bila je patrolja, ki se je vračala v tabor in ki je, neopazivši deklice, jezдила mimo. Zdaj se je upala Fanika zopet na plano, stopala dalje čez polje in tu še-le, sredi temne noči, je postala za hip in pomislila, kaj da dela.

Djala je dol kapuce svojega plašča, se naslonila na drevo in zrla pozorno k vrhu gore, ki je bil cilj njenega pota.

Kakor velikanska piramida se je vzdigal iz ravnine; glavo so mu ovijali oblaki, skoz katere je tu in tam prosevala zvezda.

Zaman je napenjala oči, v nadi da zagleda kako lučko, ki bi ji pokazala pot do tiste koče in vzpodbudila njeno plaho srce... Vedno še ji je donel v ušesih pogovor častnikov in jo priganjal naprej. Ali tiha samota okrog in okrog, ta nočna ura, nevarna pot pred njo, negotovost, da najde zdaj kočo, in še hujši strah, da najde tam ljudi, morda ljudi naj-hujše vrste — vse to ji je pošepetavalo, naj se vrne.

V tem trenutku je zapazilo njeno oko slaboten migljajoč svet v smeri, kjer je morala stati koča. Takoj pa ji je ta up zopet zibnil, kajti, ko se je nebo zopet zvedrilo, je spoznala, da je bila le zvezda, ki je bila pomigljala izza oblakov.

Naenkrat je stal mesec za vrhom gore in njegova prijazna luč ga je razsvetlila. Ali kakor je bila tudi potrebna ta razsvetljava za dekličino pot v goru, vendar je ni ohrabrila: kajti, kazajoča ji cilj njenih želja, ji je kazala obenem tudi vse težave, s katerimi se ji bo boriti. Ko se je v tem hipu slučajno ozrla, je odskočila, kakor da jo je pičil gad, od stvari, na katero se je bila naslonila, misleč, da je drevo. Bile so vislice, postavljene za njenega brata.

Zdaj ni Fanika več pomišljala, ampak je zletela kakor veter čez poljano in kmalu dosegla vzhodno skalovja, kjer je upala najti kako pot navzgor. Res je tudi našla ozko stezico, in z zadnjim pogledom za seboj je pogumna deklica nastopila svojo pot.

Lahkonogo, nevtrudljivo se je popenjala višje, vedno višje in kmalu je iz gozda dospela na goličavo, kjer ni bila pot več tako strahotna strma in se je položno vila v goro.

Novo upanje je prešinilo Faniko, toda steza se je začela obracati na toliko strani, da jo je kmalu morala zapustiti in vzeti smer naravnost v kreber, takorekoč čez drn in strn — dokler ni obstala slednjič pred globokim prepodom.

Utrujena je sedla na kamen, da si odpočije in preudari položaj. Mesec je razsvetljeval prizorišče pred njo. Beli šotori infanterije so svetlikali kakor snežne lise ob njenih nogah. Okno njene tete je bilo razsvetljeno, in Fanika si je lahko mislila, da gleda ona zdaj v strahu in plahem pričakanju sem proti gori. Po hlevih so se premikale semtertja luči leščer; Fanika si je rekla, da se pripravljajo dragonci na svojo nočno ekspedicijo proti beguncema — in

pri tej misli je urno zopet skočila na noge.

Tam na desno se je bočil ozek skalnat greben čez goro; tam nekje je morala ležati koča... Še kako uro dolgo se je morala bojevati v nešteti težavami. Večkrat je upehana popolnoma obupala, večkrat je hudo padla, a slednjič se ji je posrečilo dospeti na vrh gore.

Onemogla se je zgrudila na skalo, a že čez malo hipov se je zopet vzdignila in šla iskati kočo. Stopila je ven na majhen skalnat pomol, a okrog in okrog ni mogla najti ničesar, kar bi bilo le kolikšaj podobno kaki koči. Zaman je pregledavalo njeno oko sleherni kotiček v skalovju — nikjer sledu o koči, o kakem živem bitju... Tu naenkrat, ko se je ravno iztegnila naprej, da bi pogledala v dolino, ji je zablščala v oči svetla luč in ji je gorak dih zraka udaril v obraz.

Ko je minulo Faniko prvo presenečenje, se je pazljivo ogledala in spoznala, da je stala ravno nad kočo, katero je tako silno iskala. Iz luknje v strehi se je kadil dim, in ko ga je ostra sapa, ki je vela čez goro, odpihala, je videla Fanika goreti spodaj ogenj. Ozka steza se je vila dol po skali in jo pripeljala k vratom koče, ki je bila zgrajena iz tramov in se je z zadnjo steno naslanjala na skalo. Streha je bila iz drevesne skorje, katere špranje so bile zamašene z mahom in vejami. Eno samo okence z majhno šipo se je nahajalo v sprednji steni.

Fanika je pokukala preje skoz špranjo v kočo, predno se je upala noter. Ogenj, ki je plapolal na ognjišču, je dobro razsvetljeval mali prostor. V kotu je bilo slasnato ležišče z volneno odejo, čigar nered je pričal, da je pred kratkim nekdo tam ležal. Najrazličnejše obleke, za vsako starost, vsak spol in vsak poklic primerne, so visele po stenah naokoli. Tu so se mirno družile angleške in ameriške uniforme in na žeblju, ki je držal obleko iz pisane kotenine (to je bila navadna noša kmetov), je visela dobro popudrana lasulja. Iz kratka: tu je bilo dobiti izbor oblek, ki bi bile preskrbele celo maškarado.

Nasproti ognjišču je stala odprta omara z nekaj posode in ostanke jedil. K ognju je bila pomaknjena miza, na kateri je ležala velika knjiga, najbrže biblija, in pred njo je stal en sam stol. Kar pa je Faniko najbolj zanimalo, je bil človek, ki je sedel pri mizi.

Ta, mož visoke postave, je upiral glavo v dlan, tako da so bile zakrite njegove poteze, in je bil očividno zatopljen v pregledavanje nekih listin. Pred njim je ležalo dvojce dragocenih kavalerijskih samokresov in ob strani mu je visel meč z umetniško izdelanim držajem. Fanika je spoznala takoj, da nima pred seboj ne Henrika ne krošnjarja.

Tučjevi lasje so bili počesani nazaj, tako da je visoko čelo bilo svobodno, in po modri tedanji časa na gosto posuti s pudrom. Majhen okrogel klubok je ležal na tleh, ker je bila miza skoro vsa pokrita s papirji in velikimi zemljevidi.

To je bil nepričakovan dogodek za našo junakinjo. Bila je tako prepričana, da je človek, ki ga je videla ponovno tu na gori, bil krošnjar in da ga najde zdaj tukaj s Henrikom!

Ni vedela, ali bi počakala ali bi šla — ko je tuje umaknil roko, dvignil obraz, in je Fanika z velikim začudenjem spoznala dobrodušne ostroizražene, mirne Harperjeve poteze.

Vse, kar je bil povedal Dunwood o njegovi veljavi in oblasti, vse, kar je bil on sam obljubil njenemu bratu, vse zaupanje, ki ga je bila vzbudila v njej njegova plemenita osebnost, je navalilo zdaj na Faniko. Odpahnila je vrata, planila v kočo in k Harperjevemu nogam, se oklenila njegovih kolen in vzklila:

„Rešite ga, rešite ga! Rešite mojega brata! Spomnite se svoje obljube in rešite ga!“

Ko so se odprla vrata, je bil Harper skočil pokoncu in segel po samokresu, a ga takoj zopet

položil nazaj na mizo, in ko je zdaj privzdignil kapuce, ki je bila zdrknila Faniki na obraz, je vzklil: „Gospodična Hvartanova! — Vendar niste sami!“

„Nikogar ni tukaj razun boga in Vas, in pri njegovem svetem imenu Vas rotim, spominjajte se svoje obljube in rešite mi brata!“

Harper jo je nežno dvignil, jo posadil na stol in jo prosil, naj se pomiri in mu pové vse, kako in kaj. Fanika je pripovedovala. Harper jo je poslušal z odkritim sočutjem, in ko je končala, je zamišljeno stopal po koči gor in dol.

Po kratki pavzi je Fanika plaho nadaljevala.

„Radujemo se prijateljstva majorja Dunwooda, toda njegovo strogo poštenje mu brani, da bi nam pomagal, dasi... čeprav njegova čutila... njegova čutila za... za mojega brata... O, on smatra za svojo dolžnost, da mora kljub vsemu brata zopet vjeti! Vendar ne smatra njegove nevarnosti za toliko kakor mi, ker računa na Vaše posredovanje.“

„Na moje?“ je začudeno vzklil knil Harper.

„Da. Kajti ko smo mu povedali Vaše dobrotne besede, je rekel, da imate moč... in kakor se zdi, tudi voljo, da dosežete Henrikovo pomiloščenje.“

„Ali je rekel še kaj več?“ je vprašal Harper, ki je bil videti vznemirjen.

„Ne.“

„Ne maram tajiti, gospodična, da igram v nesrečni vojni med Angleško in Ameriko majhno vlogo... Zahvaliti se imate za današnji beg svojega brata okolnosti, da mi je znana njegova nedolžnost in da nisem pozabil na svojo obljubo. Ali major Dunwood se moti, ako misli, da moram javno kaj storiti za njegovo pomiloščenje. Vpliv imam na njegovo usodo, gotovo, in tu je moja beseda — ki pri Washingtonu nekaj velja, — da bo njegovo zopetno vjetje nekaj preprečilo... Od Vas, gospodična, pa zahtevam protibljubo, da ostane ta pogovor in vse, kar se je dogodilo med nama, zaklenjeno v Vaših prsih, dokler Vam jaz sam ne dovolim, da govorite o vsem tem.“

Fanika mu je to z veseljem obljubila, on pa je nadaljeval:

„Krošnjar in Vaš brat bodeta kmalu tukaj... vendar me Henrik, kraljevi častnik, ne sme videti tukaj, to bi utegnilo stati krošnjarja življenje!“

„O ne!“ je vzklila Fanika. „Henrik ne more biti tako podel, da bi izdal moža, ki mu je rešil življenje.“

„Gospodična, tukaj se ne gre za nikake otročarije. Življenje in usoda človekova visi na tenki niti in ničesar se ne sme prepuščati slučajju. Če bi vedel Soer Henrik Klinton*, da obuje ta krošnjar z menoj pod takimi okolnostmi, bi siromaku takoj vzeli življenje. Zato se čuvajte in molčite! Povejte bratu in Brezi, kar veste, in naj le nemudoma bežita naprej! Ako dosežeta do jutra zadnje oddelke naše armade, potem bo moja skrb, da ju dalje ne bodo zasledovali. Je boljše dela za majorja Dunwooda nego spravljati v nevarnost življenje prijateljevo.“

Harper je naglo pobral zemljevide in listine, ko se je začel nad kočo glas Harvey-a Breze.

„Tukaj, stotnik Hvarton,“ je klical Breza zelo glasno. „Tukaj je najino gnezdo, o katerem sem Vam pravil!“

„Kje? Kje?“

„Tu-le; a počasi prijatelj,“ je klical krošnjar. „Pot je kaj polzka.“

Harper je položil prst na usta, priporočujoč Faniki še enkrat molčanje, vzela klubok in samokresa, tekla v kot koče, razmaknil tam viseče obleke in izginil v skalnati votlini.

*) Angleški vojskovodja. Dalje prihodnjič.

Stotnik in krava. V Rojanu pri Trstu se je splašila neka krava ravno, ko je šla mimo nje ena stotinja pešpolka št. 97. Krava se je zaletela v konja, na katerem je junački sedel stotnik Viljem Habicht. Z rogovi je krava nabodla konja, da je z jezdecem vred padel. Konj je poginil, stotnik pa je hudo poškodovan obležal brez zavesti.

KLERIKALIZEM.

Kaj je klerikalizem? Kaj se pravzaprav mora razumeti pod to besedo? — Klerikalizem, kakor razlagajo vsi moderni in kulturni ljudje, znači zlorabo vere, religije v politične in druge svrhe. Zato dober kristjan katolik, pravoslavni, protestant itd., ki iskreno veruje v vso silo svojega prepričanja in vesti, ne more biti klerikalec. On ne more dovoliti, da se one svetinje, katere hrani v sebi kot nekaj najzvišnejšega, zlorabijo kot sredstvo za neko politiko proti ljudstvu ali morda za kake druge posvetne ideje in cilje. Največji protiklerikalec je bil Jezus Kristus sam. To je pokazal najbolje takrat, ko je z bičem pregnal trgovce iz hrama božjega, ključ jim, da so hišo njegovega Očeta pretvorili v jamo razbojnikov, kakor to pravi sveto pismo. Oštel je farizeje, ki se hlinijo v cerkvi ter one, ki delajo spekulacije v cerkvi in s cerkvijo. Apostolji evangelisti so zabeležili one primere kot simbol za poduk krščanstvu. — Velik italijanski genij Alessandro Manzoni je bil znan kot goreč in veren katolik. Ali klerikalec ni bil. Velik angleški genij Gladstone, protestant angleške cerkve, je bil prepričan kristijan, katerega so njegovi kolegi-ministri večkrat dobili, ko je molil. Ali klerikalec ni bil. Da, preganjal je protestantski klerikalizem. Tudi Dante, ta sloveči pesnik, je bil veren katolik, ali ne klerikalec. — Protiklerikalci so bili mnogi veliki cerkveni učitelji, katere časti katoliška cerkev kot svetnike; prvi med njimi je sv. Frančišek Asiški.

Nasprotno klerikalec more biti brezbožnež, brezverec, framsan, drugoverec. Ljudje, ki ničesar ne verujejo, morejo postati največji klerikalci, ker njim ni nič za to, če se izrablja vera v svrhe, katere hočejo oni doseči.

Klerikalci so bili n. pr. oni germanski kralji in vitezi, ki so z ognjem in mečem udarili na polabske Slované, da jih prisilijo, sprejeti krščansko vero. Ni jim bilo za vero, ampak zlorabili so jo, da so mogli oni narod spraviti pod svojo politično oblast. Tudi iz Rima so dobili za tako klanje privoljenje in blagoslov, ki naj bi vplival na mase, korumpirali, podkupovali so papeže, dajoč jim zemlje in mesta. Tako je bil uničen velik miroljuben slovanski narod, na čegar mestu se dviga današnja Pruska. Papeži in rimska cerkev, ki so odobraval in blagoslavljal ona politična ubojstva germanskih roparskih vitezov za dobro plačo in nagrado, so tirali klerikalno politiko. Njim se je moglo reči, kar je rekel Jezus kramarjem v hramu božjem...

Nismo več v srednjem veku, dandanašnji rabi klerikalizem druga sredstva. Ogenj, meč, telesne muke so odstopile mesto modernim sredstvom civilizacije. Tu je nemški „Pius-Verein“, „Leo-Verein“ itd., društva ogromnih dohodkov, ki širijo klerikalne liste in smotre. Vlada, slovanofob-ska visoka politika, prižnica, spovednica, izraba najsvetejših človeških čustev, vse, kar morejo, vse porabijo v namene klerikalizma. Tu so jezuiti, moderna klerikalna vojska itd... Vedno pa stopa na površje dejstvo, da klerikalizem ni obramba vere, ampak grda zloraba vere v posvetne namene, zloraba, ki narodu neizmerno škoduje ter ga ovira v razvitku, zloraba, ki je skrčila slovenske meje...

Delavsko časopisje je najmočnejše orožje delavskega ljudstva.

IŠČE SE

prodajalec v trgovini za obleke. Povprašajte ustmeno ali pismeno pri N. STRAUS, La Salle, Ill.

SLOVENC! POSEČAJTE

"Little Bohemio"

kjer se toči izborna importirano pilsensko, A. Heuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen posej se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Ave. in zap. 18. ul.

SLOVENSKO NARODNO SAMOSTOJNO PODPORNNO DRUŠTVO

V RAVENSDALE, WASHINGTON

VSTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.
Tajnik: CIRIL BERMEN, Ravensdale, Wash.
Blagajnik: MIKE DERNOVŠEK, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: ANDREJ GORJUP, Ravensdale, Wash.

POROTNI ODBOR:

RUDOF PEČNIK **JOHN MAHKOVEC**
FRANK PUSTOSLEMŠEK.

Društvena seja vsako zadnjo nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgetown pri Frank Marcus v prvem nadstropju.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močnejše še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uradije na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nučnih slučajih.
DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo sastonj.

EDINA VINARNA

ki toči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite galon vina, ali več, tedaj Vam ga priceljeno na dom — brezplačno!

Naše vino je izvrstno in kdor ga je pil, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard 1903 Blue Island Ave.

Telefon Canal 842.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.
Telefon Canal 1439.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.
cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najtolsšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je dva dolarja.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborna Schlitz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pijačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vokal 19. ul.

Gostilna "Slovenski Dom"

na
2236 So. Wood ceste
to je med Blue Island ulico in 22. Mladič & Krampata.

Slovenska Svobodna misel Podp. Zveza

USTANOV.
1908
INKORPORIRANA
1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ, 1504 S. 57th Ct. Chicago, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 238 — 136. St. Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
IVAN GESHELL, 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

DELEGATJE IN POBLAGŠČENCI ZA II. GLAVNO ZBOROVA-
NJE S. S. P. ZVEZE, KI SE PRICHNE 3. OKTOBRA 1910
V CHICAGO, ILL.

Za društvo št.	1, Chicago, Ill.	Anton Duller.
" "	2, Claridge, Pa.	Ivan Batič.
" "	4, Black Diamond, Wash.	Matija Petčnik.
" "	5, Darragh, Pa.	Ivan Košer.
" "	7, Arona, Pa.	Ivan Košer.
" "	9, Leadville, Colo.	Anton Križman.
" "	10, Moon Run, Pa.	Frank Čuk.
" "	11, Staunton, Ill.	Anton Avsee.
" "	14, Yale, Kans.	Josip Cvetkovič.
" "	15, Granville, Ill.	Anton Kladnik.
" "	16, Clinton, Ind.	Frank Mrak.
" "	19, So. Chicago, Ill.	Viljem Rus.
" "	24, Milwaukee, Wis.	Ferd. Glojek.
" "	25, Reading, Pa.	Frank Košmerl.
" "	27, Forest City, Pa.	Frank Leben.
" "	30, Bishop, Pa.	M. V. Konda.
" "	31, Farmington, W. Va.	Ivan Kubin.
" "	33, Livingston, Ill.	Anton Avsee.
" "	37, Lovvber, Pa.	Ivan Ferjan.
" "	39, Aguilar, Colo.	Josip Ivanšek.
" "	44, Virden, Ill.	Anton Fisher.
" "	46, San Francisco, Calif.	M. V. Konda.
" "	61, Barberton, O.	Josip Ivanšek.
" "	62, Lorain, O.	Josip Ivanšek.
" "	63, Sheboygan, Wis.	Ferd. Glojek.
" "	64, St. Michael, Pa.	Josip Ivanšek.
" "	65, Onnalinda, Pa.	Josip Ivanšek.

Račun Slov. Svobodomis. Podp. Zveze od 1. maja 1910 do 31. avgusta 1910

Vplačila

Izplačila

Društ. št.	Krajevna društva	Pristojbine	Asesment	Znaki pečate in naročila	Pot. prestop. listi in premen. oporok	Rezerva	Skupaj	Bolniška podpora	Smrtnine operacije in poskobe	Skupno	Število članov	Članice
1.	Chicago, Ill.	\$ 10.00	\$ 116.61	\$ 5.10	\$.25	\$ 20.75	\$ 152.71	\$ 89.20	—	\$ 89.20	35	—
2.	Claridge, Pa.	—	334.00	2.00	—	41.00	377.00	230.90	—	230.90	82	—
3.	De Pue, Ill.	—	56.00	—	—	3.75	59.75	35.45	—	35.45	15	—
4.	B. Diamond, Wash.	26.00	202.00	26.50	1.50	32.50	288.50	109.90	—	109.90	55	—
5.	Darragh, Pa.	—	121.00	—	1.50	—	122.50	38.90	500.00	538.90	40	—
6.	Winterquarters, U.	6.00	214.00	86.50	1.25	50.00	357.75	90.40	—	90.40	49	—
7.	Arona, Pa.	2.00	89.00	—	—	29.00	120.00	19.45	—	19.45	30	—
8.	McGuire, Colo.	—	101.00	—	2.75	21.00	124.75	304.05	—	304.05	21	—
9.	Leadville, Colo.	10.00	136.00	9.00	25	—	155.25	13.75	—	13.75	36	—
10.	Moon Run, Pa.	10.00	120.50	12.80	2.00	27.00	172.30	125.80	—	125.80	27	—
11.	Staunton, Ill.	6.00	49.00	—	—	—	55.00	11.45	—	11.45	13	—
12.	Sublet, Wyo.	28.00	206.50	36.80	—	—	271.30	21.75	—	21.75	33	—
13.	Witt, Ill.	4.00	93.75	—	50	16.75	115.00	—	—	—	23	—
14.	Yale, Kans.	6.00	183.00	—	—	—	189.50	391.10	—	391.10	45	—
15.	Granville, Ill.	2.00	82.00	—	1.00	10.50	95.50	21.75	—	21.75	20	—
16.	Clinton, Ind.	2.00	134.00	—	75	19.50	156.25	17.20	—	17.20	29	—
17.	Aurora, Minn.	10.00	109.00	18.00	—	22.75	159.75	61.80	—	61.80	26	—
18.	Girard, Ohio	17.00	79.00	—	1.25	14.00	111.25	82.35	—	82.35	18	—
19.	So. Chicago, Ill.	12.00	92.50	2.75	—	—	107.25	—	—	—	24	—
20.	Cleveland, Ohio	25.00	106.75	15.75	75	—	148.25	114.35	—	114.35	31	—
21.	Naylor, Mo.	—	47.00	1.20	50	12.00	60.70	202.45	—	202.45	12	—
22.	Indianapolis, Ind.	24.00	126.00	11.00	—	—	155.00	117.80	—	117.80	32	—
23.	Milwaukee, Wis.	20.00	98.00	20.00	25	—	138.25	27.50	—	27.50	28	—
24.	Reading, Pa.	1.00	43.50	—	—	—	44.50	26.30	—	26.30	10	—
25.	Collinwood, Ohio	12.00	63.00	—	—	—	75.00	29.75	—	29.75	15	—
26.	Forest City, Pa.	16.00	134.00	2.20	50	17.00	169.70	58.35	—	58.35	34	—
27.	Madison, Ill.	10.00	96.00	—	—	—	106.00	14.90	—	14.90	23	—
28.	Taylor, Wash.	3.00	71.00	8.20	—	17.00	99.20	—	—	—	18	—
29.	Bishop, Pa.	12.00	78.00	—	—	—	90.00	70.90	—	70.90	20	—
30.	Farmington, W. Va.	10.00	159.00	9.00	—	25.50	203.50	177.25	—	177.25	35	—
31.	Wenona, Ill.	—	66.00	1.00	—	12.00	79.00	58.60	—	58.60	14	—
32.	Livingston, Ill.	8.00	71.00	3.75	50	10.00	93.25	—	—	—	22	—
33.	Oregon City, Ore.	1.00	62.00	—	50	15.50	79.00	—	—	—	15	—
34.	Franklin, Kans.	—	82.00	13.75	25	—	96.00	47.80	—	47.80	20	—
35.	Springfield, Ill.	—	75.00	—	75	—	75.75	152.05	75.00	227.05	20	—
36.	Lovvber, Pa.	4.00	78.00	—	—	9.50	91.50	49.15	—	49.15	19	—
37.	Jenny Lind, Ark.	4.00	82.50	—	75	—	87.25	32.05	—	32.05	20	—
38.	Agular, Colo.	6.00	113.00	6.00	75	25.00	150.75	61.50	—	61.50	25	—
39.	Salida, Colo.	30.00	150.00	11.00	—	—	191.00	68.60	—	68.60	37	—
40.	Ambridge, Pa.	6.00	79.00	3.00	25	7.75	96.00	—	—	—	17	—
41.	Red Lodge, Mont.	—	56.00	24.00	—	10.50	90.50	42.30	—	42.30	14	—
42.	High Bridge, Iowa	6.00	82.00	—	—	—	88.00	38.90	—	38.90	19	—
43.	Wirden, Ill.	6.00	88.00	13.00	—	—	107.00	—	—	—	22	—
44.	Baltic, Mich.	6.00	33.00	—	50	6.75	46.25	92.60	500.00	592.60	10	—
45.	San Francisco, Cal.	—	29.00	—	75	3.25	33.00	—	—	—	5	—
46.	Chicago, Ill.	7.00	38.00	2.30	—	4.50	51.80	—	—	—	20	—
47.	Brezzy Hill, Kans.	3.00	66.00	—	—	—	69.00	8.00	—	8.00	19	—
48.	Winterquarters, Utah	—	28.50	—	—	8.00	36.50	—	—	—	12	—
49.	Milwaukee, Wis.	1.00	19.50	1.75	—	—	22.25	—	—	—	10	—
50.	Ravensdale, Wash.	28.00	39.00	—	—	—	67.00	—	—	—	14	—
51.	Somerset, Colo.	18.00	94.00	17.00	75	6.00	135.75	—	—	—	14	—
52.	La Salle, Ill.	22.00	48.00	—	—	—	70.00	—	—	—	11	—
53.	Ely, Minn.	30.00	51.00	2.00	—	6.50	89.50	—	—	—	13	—
54.	Broughton, Pa.	84.00	152.00	6.25	—	—	242.25	—	—	—	43	—
55.	Rock Springs, Wyo.	22.00	52.00	3.25	—	25	77.50	—	—	—	11	—
56.	Barton, Ohio	20.00	49.00	—	—	—	69.00	—	—	—	11	—
57.	Greenland, Mich.	28.00	24.00	3.25	—	2.50	57.75	—	—	—	13	—
58.	Conemaugh, Pa.	22.00	18.00	—	—	—	40.00	—	—	—	11	—
59.	Pueblo, Colo.	22.00	20.00	—	—	2.75	44.75	—	—	—	11	—
60.	Barberton, Ohio	24.00	23.00	13.50	—	12.00	72.50	—	—	—	12	—
61.	Lorain, Ohio	32.00	21.00	—	—	—	53.00	—	—	—	11	—
62.	Sheboygan, Wis.	24.00	12.00	—	—	—	36.00	—	—	—	12	—
63.	St. Michael, Pa.	22.00	11.00	—	—	—	33.00	—	—	—	11	—
64.	Onnalinda, Pa.	18.00	24.00	—	—	—	42.00	—	—	—	9	—
65.		788.00	5,471.61	391.60	21.25	522.75	7,195.21	3,156.30	1,075.00	4,231.30	1,385	57

Skupno od 1. maja 1910 do 31. avgusta 1910

Prejemki:	Izdatki:
Bilanca dne 1. maja 1910.....	\$ 3,230.58
Pristojbine.....	788.00
Asesment.....	5,471.61
Znaki, pečati in naročila.....	391.60
Potni, prestopni listi in premen. oporak.....	21.25
Izvanredni prispevki.....	500.75
Provizija na 500 znakih.....	75.00
Iz Subleta, Wyo.....	5.00
J. Gregorič.....	5.00
Za zgubljeni pečat od dr. št. 37.....	3.00
Vrtna bol. podpora od dr. št. 43.....	23.95
Vrtna bol. podpora od dr. št. 37.....	4.50
	\$10,542.24
Delitev gotovine:	
Gotovina blagajniške knjige 31. avg. 1910.....	\$5,448.33
Ročna blagajna blagajnika.....	7.73
Ročna blagajna tajnika.....	10.66
Skupaj.....	\$5,466.72
Od te svote je naložena:	
Kot hranilna vloga na obresti na Northern Trust	
Co Bank, Chicago, Ill.....	\$2,250.00
Gotovina blagajnika.....	3,198.33
Ročna blagajna blagajnika.....	7.73
Ročna blagajna tajnika.....	10.66
Skupaj.....	\$5,466.72
Nevrneni čeki.....	\$ 665.00
Neplačani znaki.....	244.00
Neprodanih znakov.....	17.00
Društva dajujejo na asesmentih.....	97.00
Skupnega denarja dne 31. avgusta 1910.....	\$6,489.72

Spodaj podpisani smo knjige ter račune pregledali, in v popolnim redn našli

Glavni odbor:
Anton Mladič, l. r., predsednik.
Josip Ivanšek, l. r., tajnik.
Ivan Kalan, l. r., blagajnik.

Nadzorni odbor:
Josip Benko, l. r., predsednik.
Josip Versčaj, l. r.
Louis Skubic, l. r.

Pred Fareham policijskim so-
liščem v Londonu se mora zago-
varjati poročnik Halm, ki je baje
nemški ogleduh. Obtožen je dr-
žavnega hudodelstva, katero je
učinil s tem, da je dal drugi v-
lasti informacije o utrdbah Ports-
moutha. Helma so aretovali, ko je
ravno fotografiral utrdbe. Obrav-
nava je preložena v svrhu dobave
natančnejših dokazov.

Vsak slovenski delavec
mora čitati svoje glasilo
t. j. "Glas Svobode!"

Angleščina brez učitelja! Slo-
vensko-Angleška
Slovnica, Tolmač
in Angl. Slov. Slovar stane samo
\$1.00, in je dobiti pri

J. V. KUBELKA

Celoletna naročnina na "Glas
Svobode" je \$2.00 (dva dolarja).

538 W. 145 St., New York, N. Y.
Največja zaloga slov. knjig. Pišite
pocenik!

VABILO NA VESELICO

— katero priredri —

Društvo štev. I. S. S. P. Z.

Chicago, Ill.

V SOBOTO, DNE 8. OKTOBRA 1910

ob zaključku 2. glavne konvencije

v Narodni Dvorani, vogal Centre Ave. in 18. ulica.

Navzoči bodo delegati S. S. P. Z.

Slovensko občinstvo se vab, da se veselice udeleži v obilem številu
Godba na lok (osem. m.ž.) Izvrstna postrežba v vsakem oziru.
Začetek ob 8. uri zvečer.

VSTOPNINA 25c.

VSI DOBROŠLI.

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE

kot glavni zdravnik in ravnatelj

NA SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU

V NEW YORKU

Vam je dosti dokaz, da je naš slavn svetovani

DR. J. E. THOMPSON

NAJBOLŠI ZDRAVNIK, in ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni. Že dosti
velika nesreča za vsakega je, ako ga napadne bolezen, a še večji siromak je oni, kateri
zaupa svojo bolezen v zdravljenje neizkušnemu zdravniku:

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKNE BOLEZNI

kateri Dr. J. E. Thompson bi se ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti, on Vam
jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Posledice onanije, triper, čankir sifilis, impotenco, polnijo ali gubitek moškega životnega
soka; revmatizem. Vse kronične bolezni želodca, srca, plave, grla, i šes, ledic, pljuč, prs,
mehurja; kilo ali bruh; Vse spolne bolezni na notarni ženskih ustrojih; neredno mesečno
čiščenje; beltok, padanje maternice, neplodivost; Vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, uši na
spolnih delih, i. t. d.

ZDRAVLJENJE VSEH BOLEZNIJ OSTANE STROGO T

ZA AMERIKO:	
Za celo leto.....	\$2.00
Za pol leta.....	\$1.00
ZA EVROPO:	
Za celo leto.....	\$2.50
Za pol leta.....	\$1.25

230 Najbolj smešno je, ako kdo
"razpravlja" o blaznosti drugih,
pa je sam udarjen na možganih...

231 Sveto pismo nove zaveze je
sedaj srečno prestavljeno tudi v
— kitajski jezik. Hvala bogu...

232 V Winnipeg, Can. je bila o-
kradena grofica Antum za dragu-
lje v vrednosti več tisoč dolarjev.
Trebajo ji je okoli vlačiti lišp, ki
nikomur nič ne koristi...

233 V Chicagu so obtožili biv-
šega blag. zakladnega urada Geo.
W. Fitzgeralda, ker je poneveril
\$173,000. To je samo eden izmed
mnogih, katerih pa za izvršene tat-
vine ne doleti nobena kazen...

234 Na Ogrskem je, kakor zna-
no, kolera, vendar to ne plaši nem-
škega, 'od boga poslanega' cesar-
ja Viljema, da ne bi šel tja. Če
bode govoril tam kakšen govor,
stavimo, da pokrepajo vsi kolera
bacili...

235 V Genfu, Švica je zboroval
te dni odbor mladogipčanske
stranke. Nekaj Egiptčanov je ime-
novalo Roosevelta "navadnega
goflajača" in "reklamnega agen-
ta samega sebe." — To vemo mi
že davno...

236 Nekaj novega iz temperen-
čnega kraja: V Portsmouth, O. so
obtožili tamošnjega policijskega
šefa Davidsona kršitve temperen-
čnih postav, ker je "trital" svo-
je znanec z whiskeyem. Kot po-
licijski šef bi moral vendar vede-
ti, da se ne sme j a v n o kršiti po-
stav...

237 Z bolnim človekom vsak
pošten človek sočustvuje. Radi
tega ne moremo razumeti, milo re-
čeno, netaktnega zaganjanja iz-
vestnega časopisja v ženo, kateri
je nakopala živčno bolezen s k r b
za življenje ljubljenega moža in
sina. In če je skrbljiva žena slu-
žajno ruska carinja, nam nič mar.
Ž e n o, sosebno bolno ženo, mora
vsakdo spoštovati!

238 Slovenskemu, stolnemu me-
stu ljubljanskemu načeljuje po
razpustitvi občinskega sveta za-
grizen nemški nacionalce, neki
Laschan. Bogme so brihtni av-
strijski vladni politiki. Še bolj se
bodo pa zbrihtali, ko se bodo spo-
mnili nemške prislovice: "Der
Krug geht so lange zum Brunnen,
bis er bricht," kar prestavimo
Slovenci v drugi obliki z: "Pre-
napeta struna počí"...

239 Poznamo veliko delavcev,
ki trdijo pri vsaki priliki, da so
organizirani in da vedo ceniti u-
nije. Vsa čast jim, ker tako je
prav! Vendar pa ne smejo s tem
svojim govorjenjem pljuvati sa-
mim sebi v obraz, kadar se naro-
žijo na liste, ki nimajo unijskega
znaka. S tem podpirajo s k a b s k e
tiskarne in s k a b s k e tiskarje,
medtem, ko si morajo iskati uni-
jski moške druge kruha...

240 Tudi na Portugalskem se
je začelo jasnit in vlada se hoče
otresti farskega gospodarstva. —
Ministrski predsednik je odredil,
da se vrši proti redovom preiska-
va, in redovi morajo dokazati, ali
so opravičeni biti na Portugal-
skem ali ne. Pred vsem zahteva
minister, da se izčeneženo inozem-
ski redovniki, posebno oni, ki so se
priklatili iz Francije. Vlada je u-
videla, da se mora farsko gospo-
darstvo na vsak način omejiti, o-
ziroma odstraniti, ker si drugače
dežela ne more na noben način
pomagati in urediti svoj položaj.

O DELIT VI DELA.

V prastarih časih, ko so bili
judje še, ali lovci, ali pastirji, se
lelo mi veliko, ali nič delilo. Vsak
i je sam preskrbel, kar je potrebo-
val. Kože ubitih živali je človek
v tedanjih časih sam strojil,
n sam si je izdeloval iz njih oble-
te; pri gradnji koč ni potreboval
uje pomoči, hranil se je pa z me-
om ubite divjačine.

Vendar je lovec kmalu opazil,
la je mnogo bolj spreten v zasle-
lovanju in lovu divjačine, in da
ni pobil mnogo več živali, če bi se
očel le z lovom, in če se ne bi
zavarjal z drugimi deli.

Vzemimo, da sta živila skupaj
lva brata, ki sta skraja oba hodi-
a na lov. Eden je bil velik, mo-
jan moč z ostrimi očmi, drugi pa
je bil slaboten. Na lovu se je mo-
ral prvi vedno ravnati po bratu,
ci ni bil tako trden in vstrajen,
kakor on. Življenje sta si uredila
tako: En dan sta šla brata sku-
paj na lov, en dan sta doma o-
pravljala potrebna dela: poprav-
ljala sta svojo koč, strojila ko-
že, sušila meso in pripravljala
lovsko orožje. Kakor pa s slabej-
šim bratom na lovu ni bilo veliko
opraviti, tako drugi ni imel spre-
tnosti v izdelovanju obleke in lo-
vskega orožja. Zadnji je vedno
preje pobil kako žival, kakor dru-
gi, in ta je bil z obleko ali lokom
vedno preje gotov. Močni brat,
kateremu domače delo ni nič kaj
dišalo, je rekel nekega dne dru-
žemu: "Mučim se že delj časa s
temi usnatimi hlačami, a ne spravi-
m nič poštenega skupaj, med-
tem, ko si ti gotov že z
dvema; nasprotno pa si na lovu
vedno za menoj, da ni za nika-
mor, in da moram zmirom nate-
čakati. Tako, kakor delava sedaj,
ne more iti naprej, ker trpija pri
tem oba pomanjkanje. Ukretniva,
da hodim jaz sam na lov, ti boš pa
doma opravljala potrebna dela."

Slabejši brat je bil s tem pred-
logom zadovoljen in razmerje med
obema je nastalo tako, da je ta
izdeloval le orožje in obleko, dru-
gi se pa bavil le z lovom in prina-
šal domov vedno več divjačine,
kakor sta je potrebovala.

V bližini je bivalo pa še več lov-
cev, od katerih je bil eden poseb-
no spreten v postavljanju koč,
drugi je pronajdel, da je mogoče
napraviti iz divje v gozdu rasto-
čega sadja okusno vkrepčajočo pi-
jačo, tretji je znal oplenititi žit-
ne vrste, četrti delati kruh. Sedaj
sta oddajala omenjena brata od-
večno divjačino, obleko in orožje,
in zato sta dobila primerno mno-
žino sadne pijače in kruha. Izde-
lovalce koč je dobil plačilo v
živilih in oblekah. Vseh pet oseb
je živel boljše, ne da bi se kaj
več trudili, kakor prej.

Samo precejevanje produktov
je delalo skraja nekoliko težkoč,
katere je pa rešil šesti, ki se je
pridružil koloniji. Ta šesti je izu-
mil orodje, s pomočjo katerega je
bilo mogoče loviti ribe, ki so do-
tlej plavale po vodi, ne da bi i-
mel kdor od njih kake koristi. Še-
sti je izumil trnek in mrežo. Vsak
dan je ujel lepo število rib. Tako
so se nekega dne on in lovec do-
menili, da bodo zamenjavali pro-
dukte: Lovec bode dal za pet-
najst rib ribiču polovico srne. Ta
spoznam je napotil člane male
kolonije, da so si izmislili merilo
za cenitev produktov. Prvo meri-
lo jim je bilo delo. Cenili so na-
dalje tako: polovica srne je bila
vredna petnajst rib; za trideset
rib, torej celo srno, se je dobilo
pol meha sadnega vina. V pol me-
ha je šlo 120 kozarec sadnega
vina; štirje kozarci so bili torej
vredni eno ribo.

Kmalu so se privadili vzeti za
merilo najmanjšo vrednost, torej
kozarec sadnega vina. Po tem me-
rilu se je razvijala vrednost in
cena predmetom.

Po teh izkušnjah so se naseljen-
ci vedno bolj prepričali, da more-
jo svojim potrebščinam boljše za-
dovoljiti, ako opravlja vsak samo
eno gotovo delo, da proizvaja ne-
kaj gotovega in deli preostanek z
drugimi. V meri, kakor je raslo
prebivalstvo, so se množila tudi
dela. Ljudje so začeli sečasoma
spoznavati: če je eden istočasno
sam svoj lovec, pastir, poljedelec,
krojač, čevljar, tesar, si ne more
v nobeni stroki pridobiti dovolj
spretnosti; čim več časa je izgu-
bil pri prehodu od enega dela do
dr drugega, tem manj je izpopolnil
svoje orodje, tem več časa je iz-
gubil in tem manj proizvajal.

Delo se je delilo pri vsakem o-
pravilu. Od najožjega kroga do-
mačega gospodinjstva do kasnej-
ših največjih tovarniških podjetij.

Vedno opravilo z enim in istim
orodjem proizvajalo večjo spre-
tnost in gotovost delaveca.

Vsled tega se hitreje in bolje
dela in stroški se zmanjšajo.

Delavci se priučijo novih pri-
jemov, izpopolnjujejo orodja —
izumijo nova itd. S tem, da se ba-
vijo delavci vedno z enim pred-
metom, pridobijo mnogo izkušenj,
ki vse vodijo do vseh mogočih
prednosti v delavskem poslova-
nju.

Prihrani se mnogo časa, ki se
izgubi pri prehodu od enega dela
do drugega.

Delitev dela omogočuje, da si
izbere vsak delavec tisto opravilo,
ki se mu dopade in do kate-
rega ima nagnjenje.

Delitev dela spaja tesneje vse
člane družbe, ker so odvisni drug
od drugega.

Brez delitve dela bi morali vsi
ljudje opravljati eno in isto delo,
kakor je to slučaj pri divjakih. O
duševnih delaveh učenjakih ne
bi ničesar vedeli, ker bi morali,
kakor drugi ljudje, zavreči svo-
je velike zmožnosti v rokodelskih
delih, in jih izčrpati za preskrbo
življenja. Delitev dela in na to
vstanovljena ustava človeške
družbe omogoča, poedince takih
mož oprostiti vsakdanjih skrbi,
da se morejo popolnoma posveti-
ti svojim višjim stremljenjem.

To so haski delitve dela, ki ko-
ristijo posameznikom; v svojem
učinku pač tudi vsem, toda med-
ni delavec zasluži prav malo. Po-
tisnjen je za orodje brez volje v
proizvajanju, ker, mesto da bi da-
nes, ko je delitev dela popolna,
imel delavec in producent hasek,
najdemo, da postane delitev dela
pod vladanjem kapitalistične
družbe delavcu v prokletstvo.
Vsak dela za drugega, in mesto,
da bi za svoje delo dobil pred
vsemi drugimi pogoji svojega
življenja in razveseljevanja, kar
potrebuje, se ga dandanes ne pla-
ča več z ribami, ampak v veliko
manjši meri z kovino ali papir-
jem.

Delavec dobi svojo plačo in je
njegova stvar, kako bode z njo
izhajal. Dobiček dela spravijo
drugi v žep.

Da je pri delitvi dela zmožen
poedinec opravljati samo svoje o-
pravilo, in ne drugih del, ki so
potrebni za popolno izdelanje ka-
kega produkta, se je že mnogo-
krat tožilo; ker večkrat postane
delavec popolnoma odvisen in iz-
najdba katerega stroja ga lahko
spravi ob zaslužek in kruh. Če se
ni nič drugega naučil, pride v
stiske; če hoče začeti novo delo,
mora dokazati mojim zmožnosti.
To je slaba posledica delitve
dela, ki bode pa izginila, kakor
hitro se delavec bolj izobrazi in
lažje prilagodi novim razmeram.

S tem je seveda še jako malo
storjenega. Ker, z delitvijo dela
in uporabo strojev pomnožena
produktivna moč v zvezi z dru-
gimi, iz kapitalističnega proizva-
janja izvirajočih vzrokov, ne da
dela vsem rokam. Celu pri nave-
denih pogojih prehod k drugemu
opravilu ni lahak, ker so mesta pri
vseh poklicih ponajveč zasede-
na. Da se ti nedostatk odpravijo,
je treba še kaj več, kakor višjo
izobrazbo delavcev.

"RADIKALNI" ROOSEVELT.

Kdor je po vseh izkušnjah zad-
njih desetih leti govore in razne
Rooseveltove izjave po zmislu sa-
mem vzlet kot resne, in je videl v
njih desetih let govore in razne
in misli, da je govorniku ležče
na tem, vse izgovorjeno vresniči-
ti, če bi imel moč za to, temu ni
pomagati. Ta pade iz ene iluzije
v drugo, iz enega presenečenja v
drugo.

Na mnogo trdnjših tleh stoji
oni, v katerih očeh ni Roose-
velt nič drugega, kakor sredstvo,
na dober pedagogičen način pri-
vesti širše mase do tega, da se mu
na vse mogoče načine laskajo in
dobrikajo, ter tako zadostijo nje-
govi slavo-hlepnosti. Da ga imajo
za "največjega moža sveta" ali
ga postavljajo na kak prazen ali
na kmalu izprazen prestol. In
najsibode za guvernerja, predse-
dnika, senatorja, ali mogoče na ka-
ko v prihodnosti še ne znano po-
stojanko.

Če ga je imenovalo pametno o-
stalo evropejsko časopisje pove-

dom njegovega potovanja, kakor
največjega reklamnega junaka
vseh časov, ni to moglo prepreči-
ti, da je ljudstvo, ker je svojo
vlogo izbornu igral, za nekaj ča-
sa presenetil. In če gledamo od
tukaj z začudenjem njegovo zma-
goslavno potovanje in se moramo
vprašati: zakaj so vendar slavili
Evropejci ameriškega "bluf-
farja", ne dobimo drugega v od-
govor, kakor odmev samohvale,
katere se je Roosevelt na tej strani
oceana posluževal mnogo let.

Če stavimo kakemu, z "evro-
pejsko uljudnostjo" polizaneu
Nemcu ali Italijanu vprašanje, iz
katerega vzroka so vendar bivše-
ga predsednika tako lepo sprejeli,
dobimo — na jecljajoč način, ker
vsak tujec se mora vendar spom-
niti, kar mu je bilo povedano —
v odgovor naštevaje obilo izbor-
nih činov, katerih Roosevelt — ni
nikdar storil.

Jedro skrivnosti, na kak način
se mu je posrečilo, pridobiti si ne-
oporekljivo popularnost, je da je
masam, opiraje se na malo po-
membne akcije na svoji strani, su-
geriral velike čine — po domače
rečeno, znal je pripovedovati ta-
ko, da so mu mase verjele. V res-
nici pa je storil toliko, kakor nič.

V svoji lastnosti kakor policijs-
ki vsegamo-gonež in pri svoji
veliki energiji bi lahko izkidal
Augijev hlev, katero delo je z
precejšnjim vspehom sedaj pre-
vzel newyorški župan Gaynor. —
Roosevelt pa ni storil nič, ampak
je vedno le govoril, kaj bo
storil. Policija je bila po nje-
govem odhodu slabeja, kakor kedaj
prej.

Kot guverner ni izpolnil niti
ene obljube, katere je storil kot
kandidat.

Kot predsednik je "napolnil
ves svet s svojo slavo", ki obstaja
v tem, da je obljubil truste, —
protipostavne kombinacije, —
razbiti; v resnici pa so v časih
njegovega predsedovanja najbolj
cveteli, kakor še sedaj.

Seveda je naznanil, da bo ko-
rupcijo v vladnih in oskrbnih
krogih nevsmiljeno preganjal, to-
da, kot "praktičen mož" je pova-
bil gospoda Harrimana, dobiti od
korporacij itd. četrtil milijona, da
je "rešil" državo New York. O
drugih korporacijskih denarjih ni
govoriti. Rekel je, da mu ni o tem
ničesar znanega, in je to trdil to-
liko časa, dokler tajejanje ni bilo
več mogoče.

Istočasno je govoril tudi za de-
lavec, toda samo za one, čisto po-
hlevne, medtem, ko bi druge, ka-
kor "nepriporočljive državljane",
spravil najraje na vislice.
Gompers ga je tudi kmalu spre-
gledal in ga pustil.

V dosegu njegovih osebnih na-
menov ima na razpolago dve iz-
borni lastnosti. Čakati zna, da
pride ugoden čas za njegove ak-
cije, in svoje govore zna prilago-
diti z pravim instinktom trenutni
situaciji.

Kakor spet sedaj. Ko pred le-
ti, pred zadnjimi predsedniškimi
volitvami, še ni bilo znano, je li
bode še enkrat "ronal" za pred-
sednika, je časopisje, ki pozna
Rooseveltovo lastnosti, izreko-
mnenje, da bode najprvo skušal
spraviti na predsedniško mesto e-
nega "svojih" ljudi, če le mogo-
če, kako ničlo. Potem se bo spet
pojaval, kot "rešitelj svoje domo-
vine".

Če se ne motimo, se bo to pre-
rokovanje kmalu izpolnilo.

Toda položaj se je izpremenil,
in Roosevelt je takoj obrnil plašč
po vetru. Sedaj se izdaja za "ra-
dikaleca". Celu najvišje zvezno
sodišče ni sedaj pred njim varno.

Za nas nima pomena, kaj pravi
Roosevelt in za kaj se izdaja. Tu-
di ni vredno truda, pretehtovati
njegove govore z ozirom na vred-
nost. Ker on dela, po besedah so-
cialističnega župana E. Seidla v
Milwaukee "neznatno in ne-
pošteno!" Kdor ne spozna tega,
temu ni pomagati. In ta se naj
trudi, najprvo dokazati, da ne
pride na to, kaj Roosevelt govori
ali obljubi. Njegovi čini govorijo
dovolj jasno za njegove namere.

Po navodilu slovenske angleške
slovnice, tolmača in angl. slov.
slovarja se lahko vsaki priprosti
človek angleščine, kakor jo v na-
vadenem življenju rabi, priuči, kar
je v tej deželi nujno potrebno, a-
ko hoče imeti kak boljši posel in
neodvisno živeti. Knjiga v plat-
no vezana stane samo \$1.00 in je
dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W.
145. St., New York, N. Y.

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:	
Vinjeta	\$1.30
Jakov Ruda	—60
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za lahkorniseljne ljudi	\$1.25
Kralj na Betajnovi	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Krpanova kobila	\$2.00
Hlapci Jernej	—75
Zgodbe	\$1.00
Za križen	\$1.50
Ob zori	\$1.50
Kurent	90
Hlapci	\$1.00
Kersnikovi spisi:	
Cyklačen, I. snopič	\$1.25
Agitator, II. snopič	\$1.25
Na žerinjah, III. snopič	\$1.25
Lutski ljudje, IV. snopič	\$1.25
Rošljini in Verjanko, V. snopič	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopič	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. sno- pič	\$2.50
Berite novice, IX. snopič	\$1.75
Kritika-Komentar XII zvez	75
Trdinatovi spisi:	
Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povesti, I. zvezek	\$1.00
" " " II. "	\$1.00
" " " III. "	\$1.00
" " " IV. "	—80
" " " V. "	\$1.25
" " " VI. zvez	\$1.25
Jurčičevi spisi:	
I. zvezek	—60
II. "	—60
III. "	—60
IV. "	—60
V. "	—60
VI. "	—60
VII. "	—60
VIII. "	—60
IX. "	—60
X. "	—60
XI. "	—60
Sienkiewiczovi spisi:	
Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00
Mali vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	—15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50
Stritarjevi spisi:	
Pod lipo	—60
Jagode	—60
Lešniki	—60
Zimski večeri	—60
Knezova knjižnica:	
I. zvezek	—40
II. "	—40
VII. "	—50
IX. "	—40
X. "	—40
XI. "	—40
XII. "	—40
XV. "	—75
Tavčarjeve povesti:	
I. zvezek	\$1.35
II. "	\$1.35
III. "	\$1.35
IV. "	\$1.35
V. "	\$1.35
Tolstojevi spisi:	
Rodbinska sreča	—40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	—80
Venec slov. povesti:	
III. zvezek	—60
IV. "	—60
V. "	—60
VI. "	—60
VII. "	—60
VIII. "	—60
IX. "	—60
Zabavna knjižnica:	
13. zvezek	—50
14. "	—30
15. "	—60
16. "	—75
17. "	—40
20. "	—75
Knjižnica Nar. zal. v Celju:	
I. zvezek	—40
II. "	\$1.00
Razni drugi spisi in prevodi:	
Moment	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	\$1.25
Igraške	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	—50
Spolne bolezni	—25
Dobro gospodarstvo	\$1.50
Primož Trubar	50c
Dobra kuharica	\$3.00
Medvedji lov	—50
Kapitan Žar	—60
Na dvjem zapadu	—60
Džungl	\$1.00
Na rakovo nogo	50c
Srce	\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	
po	—75
Marica	—40
Spominski listi	—25
Burska vojska	
Avstrijski junaki	—75
Znamenje štrih	—30
Veliki trgovci	—60
General Lavdon	—30
Črni bratje	—25
Andrej Hofer	—20
Princ Evgen Savojski	—25
Viljem baron Tegetthoff	—30
V tujih službah	—50
Na bojišču	—40
Marjetica	—50
V gorskem zakotju	—15
Iljada	—75
Krištof Kolumb	—25
Uporniki	—60
Vojska na daljnem vzhodu	\$2.40
Zadnja kmečka vojska	—80
Odkritje Amerike	\$1.00
Gozdovnik 2 zvez. skupaj	—90
Materina žrtev	—50
Repostev	—20
Babica	—60
Robinson	—60
Pripovedi o Petru velikem	—80
Pod turškimi jarmom	—20
Štiri povesti	—20
Izdajavec	—60
Križem sveta	—30
Zlatarjevo zlato	\$1.00
Miklova Zala	—40
Zmaj iz Bozne	—50
Pri stricu	—40
V delu je rešitev	—30
Knez črni Jurij	—20
Nikolaj Zrinski	—20
Na krivih potih	—40
Domači zdravnik	—60
Pravila dostojnosti	—20
Slovenski pravnik, vez	\$2.80
Občna zgodovina, skupaj 5 de- lov	\$7.50
Kitajci in Japonci	—60
Ročni slovensko-angleški in an- gleško-slovenski slovar	—60
Avstralija in nje otoki	—75
Razporeka	\$1.00

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko

Društvo

Ustanov.

Incorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klauzar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

ODTRGAN GUMB.

Povest o delovanju ruskih anarhistov.

Spisal H. A. Revel.

V razkošnem vrtnem salonu hotela, kjer so se vstajali skoraj vsi Rusi, sedim z knezom in kneginjo Akarev. Lepa gospa je graciozno prekrizalo noge in kadi cigareto. Hotelska godba igra zapeljiv valček. Lahen vetrič poigrava z vrhovi palm in dela prijeten hlad; pogovor pri mizah se vodi tiho. Vse diha življenje velikega odličnega sveta, in nehote čuti človek razpoloženja onega dolce far niente, ki se na zunaj tolikrat kaže na časih mednarodne družbe.

Ves pogovor se vrti okoli teme: o grozovitem kraljevem umoru v Monza.

„Če bi se šlo radi osebnega sovražstva, bi še umela,“ je pripomnila kneginja. „Toda to so fanične bestije. Morali bi jih pred smrtjo mučiti, kakor v starem veku, — v vzgled drugim. Navadnega usmrčenja se ti fanatiki ne bojijo,“ je rekla graciozna gospa z mirom, kakor bi me pozvala, naj ji natočim kozarec šampanjca.

Pozdravili smo. Ravno je šel mimo elegantni gledališki ravnatelj, katerega je kneginja pozvala, naj prisede.

„To bode zanimalo tudi vas, dragi ravnatelj,“ je menila Rusinja. „Povej vendar naš doživljaj — saj veš, po umoru uboge avstrijske cesarice, te idealno lepe gospe,“ se je obrnila k svojemu možu.

„To bi te zopet samo razburilo, Naša,“ je odgovoril knez.

Ona je nervozno odkimala z glavo, in na ravnateljevo ter mojo priprošnjo je začel knez pripovedovati:

„Radi obolenja nečakinja moje soproge sva morala nenadoma odpotovati z Kieva, ne da bi si mogla preje rezervirati poseben voz. Dasiravno se pri nas z napitninami vse doseže, je vendar na tej progi vedno dovolj potnikov. Posebno bogatih veleposestnikov, inšpekcijskih generalov in drugih važnih oseb. Mene pravzaprav to ne bi oviralo; toda nervoznost moje žene —“

„Moj mož si je vtepel v glavo, da sem nervozna. Pa je on,“ ga je prekinila kneginja ter ga ne ravno prijazno pogledala.

„Radi tega me je zelo razveselilo, ko sem naletel na kolodvoru grofa X... — oprostite, da zamolčim njegovo ime, — ki je bil, kot vsegamogočna oseba ruskega finančnega ministrstva, in kot tak seveda ne priljubljen, namenjen poti severu.

Da nas ne bi nadlegoval kak tujec, sva pozvala grofa, da sede v najin oddelek, kateri predlog je tudi rad sprejel. Družba nama je bila kaj po volji, ker redkoke-daj sem videl človeka, ki bi bil v vseh ozirih tak gentleman, kakor on.

V Njeshinu se odpro vrata in jako eleganten ptujec se vsede nama nasproti, poleg grofa, katere-mu to menda ni bilo ljubo. Mladi mož je slekel svojo težko suknjo, vzel elegantno bibrovo čepico iz malega kovčega, ter se pokrtil.

Govorili smo ravno o umoru avstrijske cesarice. Moja soproga se je precej trdo izražala o anarhistih, in omenila, da je k sreči nihilizem v Rusiji že skoraj do-

cela iztrebljen, ter da je vladarjeva stvar, ako se hoče storiti pri ljudstvu priljubljenega ali ne.

Mladi mož, katerega so poteze moje žene očividno zanimalo — ne zagovarjal se, draga; kasneje si mi to sama priznala — se je vmešal v naš pogovor: „Oprostite, ako motim. Pri anarhistih ne igra nikake vloge, ali je oseba priljubljena ali ne. Usmrtitev je naperjena samo proti mestu, katerega zavzema oseba. Organizacija nihilistov je naravnost čudovita. Vedno moram občudovati pogum, s katerim izvršijo svojo dolžnost, ne da bi trenili z oče-som.“

„[Vi se pa zelo ogrevate za te bandite,“] je menil grof in ga nekam nezaupljivo pogledal.

Redkoke-daj sem videl ljubeznivejši smehljaj, kakor takrat, ko je, — kakor v pomirjenju, položil svojo roko na grofovo ramo in rekel: „Kdo izmed nas, ki izvršujemo vplivne službe, že ni dobil grozilnega pisma, v katerem je grožnja s smrtjo ali obelodanjenjem kake temne točke, katere razkritje bi pomenjalo moralno smrt za prizadetega?“

„V resnici. Predno sem ostavil Petrograd, sem tudi jaz dobil tak pismo.“

„Kakšne vsebine?“ je vprašala moja žena.

„Prav navadne — v pismu se mi grozi, „krvosesu,“ kakor me imenujejo, „s smrtjo, oziroma, da dospem mrtev v Petrograd.“

Veselo smo se vsi zasmijali in pogovor je postal živahen. Sluga nam je prinesel tretjkrat serija, in kmalu smo se počutili tako udobno, kakor bi sedeli v kakem salonu v Petrogradu.

Mladi mož je bil naravnost očarljiv. Pri tem visoko izobražen, vsestranski, jezikov zmožen človek, tako; da ga je grof nenadoma začuden vprašal: „Saj veste vse in razumete vse. Mogoče znate celo kuhati?“

„Se več kot to; tudi šivati. In če mi dovolite, vam to takoj dokazem s tem, da vam prišijem

gumb, ki se je odtrgal od rokava.“

Pobral je gumb, ki je padel na tla, odprl svojo torbico in vzel iz nje šivanko in nit, ne da bi se oziral na grofovo odgovorjanje. Grof je bil bolj začuden nad tem, da se mu je odtrgal gumb, kakor nad krojaško spretnostjo svojega sosedu. Zagotavljal nam je, da se mu je kaj sličnega primerilo pri-vikrat v življenju. Verjeli smo mu. Jezno je rekel grof: „Takoj odpustim svojega slugo. Kaj takega se ne bi smelo zgoditi. Saj meni ne.

Priduščen vzklik — potem smeh, — opravičevanje mladega moža, ki je sesel na svojem prstu. Smeja je bil menil grof, ter si drgnil roko:

„Pomirja me, ker ste se tudi sami zbadli in ne samo mene. Podali ste dokaz, da ne preobvladate vsake umetnosti.“

Kmalu zatem se je vlak vstavil na postaji Ziabrovska. Mladi mož je izstopil, da bi se navžil nekoliko svežega zraka, in rekel je, da prinese z kolodvorskega bifeja kaviar. Vlak se je začel pomikati naprej, hitel sem k oknu in videl našega sopotnika leteti za vlakom, ter razburjeno govoriti z postajenačelnikom, — potem mi je dim vzel vid.

Sklenili smo, oddati suknjo in ročno torbico v Petrogradu in obžalovali smo ptujca, ki je pri izvrševanju viteške dolžnosti zamudil vlak. Posebno moja žena je bila nevtolažljiva. Grof je molčal, naenkrat zapaziva, da je zadremal. Ker se je znočilo, sva storila midva isto, se naslonila vsak v svoj kot ter zaspala.

Ko se vzbudiva, je bil že dan. Grof nama je sedel nasproti ravno tako, kakor je spal prejšnji večer; njegov obraz se mi je zdel vijoličast, oči upadle. Bal sem se, da mu je postalo slabo in sem hotel starega gospoda zbuditi. Ko primem za njegovo roko, je bila mrzla. Stresel sem svojega prijatelja: trd je padel na stran; grof je bil mrtev.

Takoj sem alarmiral sprevodnika, ki je brzojavil strašni dogodljaj prihodnji postaji. Poklicani zdravnik je konstatoval, da je nastopila smrt že včeraj zvečer. Ne vem, na kak način sem prišel v mislih na našega mladega spremljevalca. Povedal sam, da je pustil nek sopotnik v kupeju torbico in suknjo, in da je zamudil vlak v Ziabrovki. Nekdo, ki se nam je predstavil za kriminalnega uradnika, je zaplenil oboje in preiskal torbico. V njej je bilo zapečaten pismo brez naslova, katerega je odprl. Vsebinsa se je glasila: „Ko odprete pismo, grofa X... ne bo več med živimi. Usmrtil sem ga po naročilu svojih tovarišev in sicer na način, da sem mu pri šivanju gumba na rokav, — gumb sem prej neopaženo odtrgal, — vbrizgnil s šivanko hitro učinkujoči strup. Ne poizvedujte po meni, ker me ne boste našli, kakor tudi ne

mojih tovarišev.“ Mesto podpisa so bili trije križi.“

Knez je končal. Kneginja je strmelala pred se in tiho rekla: „Še nikdar nisem videla lepšega moža, ljubeznivejšega človeka, kakor je bil oni anarhist.“

Mesto valčka je igrala sedaj godba veselo poskočnico; toda naše dobro razpoloženje nas je minilo.

Ravnatelj je vstal in omenil: „Vem samo to, da si na Ruskem nikdar ne pustim prišiti gumba.“

Nova Edisonova iznajdba.

Thomas Edison, znani izumitelj, je zopet izumil aparat, za katerega mu bodo posebno hišne gospodinje vedele hvalo: električno shrambo za led, ki bode ob enem tudi izdelovalnica ledu v malem. Novo shrambo bode dajala Edisonova družba že najbrže prihodnje leto v najem, seveda, proti primerni odškodnini. Priprava je narejena tako, da je treba samo pritisniti na gumb, pripraviti refri-generator in led je v nekaj minutah narejen doma. Bomo videli, če se iznajdba obnese.

V Sočo je skočila 30 letna T. Gatnikova s Placute. Truplo so potegnili iz Soče v Stračicah v nedeljo v jutro. Pred dvema tedni zjutraj je šla Gatnikova z doma, rekoč, da gre k maši na Kostanjevico. Bila je baje pri spovedi in obhajilu potem pa je šla v Sočo. Reva je bila zmešana.

Za zunanje oglase ni odgovorno uredništvo ne upravnštvo.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Pr. zvinjenju, odtrganju, splošnem grenčarjenju mišic, pri revmatizmu, nevralgiji in enakih težkočah pomaga enkratno vdrgnjenje.

PAIN EXPELLER

Doblj se v vaš lekarni po 25 in 50c.

F. Ad. Richter & Co.

215 Pearl St. New York

Pažite na varstveno znamko s sidrom

Phone: Canal 80.

HOERBER'S CREAM OF MALT

Martin Nemanich,

GOSTILNA

Vogel 22. in Lincoln Street

Prost gorak in mrzel prigrizek vsak dan.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuhval najnovejše kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Največji čudež današnjega dne.

Tel. grafično pošiljanje denarja v stari kraj za 50 centov.

Vsaki, kateri plača 50 centov več, kakor je navadno plačal pri pošiljanju denarja po pošti, pošlje zdaj lahko vsako svoto denarja telegrafično v stari kraj.

Denar je že drugi dan v Evropi nakazan in izplačan a čez 10 do 12 dni dobi pošiljatelj v Ameriki originalni receptis evropske pošte. Prijemnik denarja v starem kraju ne plača niti vinarja, kadar prejme denar. Ni potrebno, da se mi pošlje evropska adresa prijemnika ali kako drugo naznanilo poprej. Nikdo drugi na svetu ne more tako po ceni pošiljati denar brzojavno v staro domovino.

Puskusite in prepričajte se.

Denar pošljite meni po Money Orderu, čeku, ekspresu ali v registrovanim pismu. Pišite po cenik in navodila. Kdor mi pošlje naslovov, dobi lepo darilo.

IVAN NEMETH,

BANKIR

Biv cesarski in kraljevski konsul. agent.

457 Washington Street, New York, N. Y.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije

MISSOURI!

MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravnina brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravnina 25—50 dol. aker. Valovita ravnina, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vsih nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svoje na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Oceania.....5. Oct. | M. Washington 19. Oct. 1910

Alice.....12. Oct. 1910 | Argentina..... 2. Nov. 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 5te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

2 Washington St., New York, N. Y.

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Popolno Resnico in ne prazno Govorjenje

DOKAZUJEJO ISKUŠENI ZMOŽNI IN VEŠČI ZDRAVNIKI. Ni dovolj biti samo zdravnik ter imeti razne oglase po časopisih. Naš ubogi, bolni Slovenski narod potrebuje, dobre vešče in izkušene zdravnike kateri jim zmorejo v boleznih tudi resnično pomagati, ker naši bolni Slovenci ne morejo njih težko prislužen denar v neuspešne svrhe proč metati ter prazne žepe neveselih zdravnikov polniti ter si z njih slabimi zdravili bolezen še bolj poslabšati.

ROJAKI! ne verujte sladkim in lepim besedam takih zdravnikov kateri se v malih oglaših in časopisih samo hvalijo in pisarijo o njih veščnostih, kateri ne morejo niti jednega povojnega slučaja njih zdravljenja dokazati.

Zdravniki THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE so dobro poznati med vsem Slovincem. Ti zdravniki se žrtvujejo že n-ogono let za naš bolni Slovenski narod ter njih dobroto in zadovoljnost Učili in prakticali so mnogo, mnogo let tako da so sedaj zmožni, z najboljšim uspehom ozdraviti vsakovrstne bolezni najsi bode še tako zastarana in zanemarjena vsled nepravilnega zdravljenja in slabih zdravil. drugih zdravnikov. Na tisoče in tisoče zahvalnic, ter veselje in zadovoljnost mnogobrojnih družin Vam to dokazujejo ter hvalijo poštrevno in uspešno delovanje teh zdravnikov.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE sprejema samo najboljše, največje in najizkušene zdravnike kateri prakticalajo zdravila. Tu ga ni bolnika, katerega bi ti zdravniki odpustili nezadovoljnega in da bi mu ne bilo pomagano. Zdravila katere zdravniki tega zavoda predpišejo so najboljše na svetu in katera nikdar svojega cilja ne zgreše ter vedno pomagajo proti bolezni.

Ako toraj trpite na kakoršni koli bolezni, najsi bode nova, akutna zastarela ali kronična, ne čakajte dokler se ista še bolj ne poslabša in da ne postane neozdravljiva, temveč poiščite si pomoč takoj in nemudoma.

Ako zahteva Vaša bolezen takojšnjo pomoč, pišite ali pa pridite brez obotavljanja in čakanja. Ako ne veste sami prav gotovo kaj da Vam manjka in na kake bolezni da trpite vprašajte zkravnike The Collins New York Medical Institute pismeno ali osebno kakor Vam bodejo isti z veseljem in to popolnoma brezplačno razložili ter svetovali.

To je smoter in poštrevno delovanje zdravnikov tega zavoda, potom katerega postajajo vedno bolj priljubljeni in slavni. Vsa pisma naslovite na: Dr. S. E. Hyndmann M. D. of

The Collins New York Medical Institute

140 W. 34th Street - New York City.

Uradne ure za osebne obiske so; vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 ure popoldan. in vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

Dr. E. C. COLLINS

ustanovitelj

Ako trpite na:

Želodčne bolezni, slabost, prebavi, drizgi, kožni bolezni, ali ako imate reumatizem, glavobol, škrofeljne, hripavost, naduho ali jetiko, srčno napako, nervoznost, zlato žilo, kilo, ali bolezen pljuč, jeter, ledio, ušes ali oči. Napihjenost trebuh, katar v nosu, glavi, vratu ali zledod. Trablujno, neuralgijo, mazulje ali kake druge notranje ali vnašje bolezni, kakor tudi tajne spolne bolezni, pišite ali pa pridite osebno, na navedeni naslov na kar Vam bode pomagano.

Pišite takoj danes po jedno znamenitih in prekristnih od Dr. E. C. Collins-a spisanih knjig, katero dobite povsem brezplačno

DOPISI.

Indianapolis, Ind.

Cenjeni g. urednik: —

Vaši zadnji članki so na gotovih krajih zadeli prav v živo. Dotičniki se sedaj zvišajo, kakor črv, kadar stopiš na njega. Je bil zadnji čas, da se je malo posvetilo k nam. Lojze je zadnjič pisal, kako "vse" napreduje; kaj in kje, pa ne more pokazati. Mi pa res napredujemo. Tako je n. pr. naše društvo Danica, katero ste vsi gledali pisano, kakor mačeha svojega otroka, že doseglo lepo številke 33. Pri Lojzetih so jih res zbornali majnika enkrat več ko 5c k pristopu; pa zakaj? Ker ni bilo treba plačati vstopnine itd. Po-
brali so vse, kar leže in gre; zato pa sedaj tudi "napredujejo". — Tako je pri zadnji seji zahteval tajnik mesečno \$5.00 (pa ne kot watchman za Ketcham Str.), predsednik (ki so mu hlače še premalo) in blagajnik pa po \$2.00 na mesec za svoje expense. Tajnik zahteva, kakor je rekel ta znesek, ker potrja toliko čevljev. Tako vidite, napreduje pri nas tudi krščanska ljubezen in medsebojna pomoč pri Lojzetih, ki hoče biti pa plačana. Kdor še ni pri kakem društvu in hoče (dolžnost je, da se zavaruje proti nesreči), k kakemu pristopiti, bo dobro vedel, kje bo našel pravo društvo in prave resnične brate.

Sicer gre vse po navadi; mi ga žehtamo in žajfamo, da se le cedi. V vas bi tudi hodili, pa nočemo v tuje zemlje ali kapus hoditi. — Lojze se je tudi spreobrnil; začel je zopet mežnariti in hodi vleč za strike, dasi je julija zaštrajkal. Rekel je: Bom le hodil, da še včasih kdo kak očenaš pomoli. Jaz bi mu dal pa ta-le svet: Veliko bolj bo Bog zadovoljen, če bo včasih "struna" malo manj napeta da ne bo toliko hudičev, potem bo Bog tiste očenaše prav lahko pogrešil.

K sklepu pa še nekaj za Vas, g. urednik. Ko smo zadnjo nedeljo tisti vkup sedeli, ki imamo "pan-teljee", zložili smo skupaj v podporo listu \$2.00. Dali smo jih pa zato, ker se "mamka" na Ketcham zaradi dopisov grozno jezijo, tajnik pa (ki tako imenito piše, kakor so pripovedovali, da njegove znamenite spise glavni tajnik K. Jednote prav posebej "nekam" spravi) tuhtajo, kaj bi zopet pisali ali lagali v njih sorodnem listu. V kratkem se pa zopet oglašim. Da ste zdravi!

K sklepu pa še povem, da so se posvetovali znani Lojze in "tajnik" in ženini, kako bi radi bivšega župnika v kakem listu oskubili, ko bi ga mogli. Prav prijetno je bilo poslušati njihove pogovore.

Klubas — Ne — Lojze.

Barton, Ohio.

Spoštovani urednik: —

V tukajšnji naselbini je le pet Slovencev in nekaj Hrvatov, vendar smo si, ker vemo ceniti vrednost podpornih društev, ustanovili eno in ga priklopili prekristni S. S. P. Z. To je vse, kar vam morem sporočiti o društvenih zadevah.

Kakor sem povedal, je nas Slovencev le malo. Več pa je Slovkov, največ pa Madžarov. Vsi imajo svoja društva — pri katerih ima glavno besedo črnih. Ta je prava pijavka človeške krvi in velik sovražnik vsakega naprednega koraka. V nedeljo je svaril svoje ovčice pred štrajkom, rekoč jim: "Dragi bratje in Kristu, brez dela ni jela, torej morate delati, da morete živeti!" Da bi sam katerikrat prijel za pik ali lopato, mi seveda ne pade v glavo. —

Ker trka konvencija S. S. P. Z. na duri, hočem tudi jaz glede iste izraziti svoje mnenje. Kakor je izjavil br. glavni tajnik Jos. Ivanšek pred nekaj tedni v društvenem glasilu Glas Svobode, vsa društva še niso storila svoje dolžnosti in naznanila delegatov. Moj predlog bi bil, naj pošljeta vsaka dva bližnja društva enega delegata, katerih sveta dolžnost mora biti, da delajo v prosep Zveze.

Dozdeva se mi, da se bode glede vstopnine in asesmenta nekaj spremenilo, kar je umevno, ker je S. S. P. Z. edina Zvez ali Jednot, ki daje \$8.00 bolniške podpore proti asesmentu \$1.00. Proti mogočnim zvišanjem asesmentu nima gotovo nikdo nič, vendar naj se ne zmanjša bolniške podpore.

Cenjenim bratom delegatom

svetujem, naj delujejo složno, ker le s složnim delovanjem more doseči naša Zveza na vrhuncu in prekositi ostale Jednote in Zveze.

K sklepu pozdravljam vse bralce in bralke širom Amerike, tebi delavski borilec Glas Svobode pa želim obilo predplačnikov.

Somišljenik

Frank Levstik.

Byesville, Ohio.

Cenjeni urednik: —

Naznanjam Vam, da sem se preselil in tegadelj prosim, da mi pošljete list na novi naslov. Pošljite mi tudi zadnjo številko, katere nisem dobil, a nočem, da katere izdaje Glas Svobode ne bi dobil. Vaš list se mi je tako priljubil, da brez njega ne morem biti.

Sporočiti Vam moram tudi žalostno novico, namreč, da je 1. septembra ubilo v premogovem rovu našega rojaka Frank Malija. Bil je zvest somišljenik. N. v. m. p. Vas pozdravlja

Matt Skrinar.

Willoek, Pa.

Cenjeno uredništvo:

Prosim, odmerite mi nekoliko prostora v priljubljenem nam listu Glas Svobode, da sporočim rojakom širom Amerike, kako se nam kaj godi. Z delom gre še precej dobro in tudi zaslužimo toliko, da se pošteno preživimo in si časih lahko tudi kaj boljšega privoščimo. Rojaki se medsebojno dobro razumemo, časih se pa tudi malo sporečemo, kakor pač nanese prilika. — Če se ne bi bal, da bi se tale moj dopis ne seznanil s košem, bi vam sporočil tudi nekaj smešnega o neki salonarici z Clevelanda, pa za danes raje ne. — Mogoče prihodnjič kaj več.

Pozdrav vsem somišljenikom.

J. K.

Reading, Pa.

Spoštovani urednik: —

Dovolite mi nekoliko prostora v priljubljenem nam delavskem listu Glas Svobode, da sporočim rojakom veselo novico: V torko po delavskem prazniku je namreč začela delati Philadelphia in Reading Coal and Iron družba s polno paro.

Mislili smo, da bo začela stalno delati tudi Lehigh Valley Coal družba, toda pozneje se je dognalo, da poslovdja omenjenih rovdov ni dobil še nobenega tozadnega obvestila.

Valley rovi in oni v Hazleton okraju so še za nedoločen čas zaprti. Izvedel pa sem od znanca, da se je zadnji tork že pričelo z delom, vendar ne vem, jeli to res, ali ne.

Kolikor mi je znano, primanjkuje premoga v večjih mest, tako, da se bode moralo v rovi na vsak način delati že v par tednih. Da bi le bilo res!

U koncu moram še naznaniti, tako da ga sedaj, dasiravno še nisem dolgo naročnik, komaj pričakujem.

Prisrčno pozdravljam vse rojake po Združenih državah.

Frank Piškur.

North Chicago, Ill.

Cenjeni g. urednik: —

V štev. 34. z dne 26. avgusta ste priobčili dopis iz naše naselbine. Z dopisom se, dasiravno ga nisem jaz spisal, popolnoma strinjam, ker je resničen. Res je prišel "božji pastir" v hišo rojaka J. J. in ga začel psovati, končno mu je pa še srajco raztrgal. Da je to resnica, so na razpolago priče. Zato nikakor ne morem razumeti dopisa, katerega je spisal Frank O. sredkar in ga poslal v "A. S." kjer je bil priobčen v številki z dne 16. septembra. Nam, ki smo svobodomiselnega prepričanja, ni so nič napoti ne duhovniki ne cerkev, pač pa oni duhovniki, ki hočejo komandirati. Saj smo vendar v svobodni državi in ne v kaki, kjer delajo farji s svojimi "ovčicami" kar hočejo! Kdo bo zadovoljen z duhovnikom, ki se hodi pretepat z zavednim rojakom. Ali ni res, da ga je podrl in mu strgal srajco? Na to naj dā dopisnik "A. S." odgovor, mesto, da bi povpraševal po dopisnikovemu imenu. Ali evete pri nas terorizem že tako, da hočejo gotovi ljudje imena, da bi z osebami po svoje (!) obračunali? Kritika je vsakomur dovoljena in da bi kdo zmalčal divjaško obnašanje katoliškega duhovnika, pač nima nikdo vzroka!

Pozdravljam zavedne rojake širom Amerike, Tebi, vrli list Glas Svobode, pa želim obilo naročnikov in predplačnikov.

Znanec.

Iz Ohio.

Dragi mi urednik Gl. Sv. —

Slaba je za nas premogarje vedno, še slabše pa, kadar ne delamo, ker tudi nič ne zaslužimo. Pri plači pa, katero dobivamo ob času dela, tako ne moremo nič prahraniti. In bližnja bodočnost se nam kaže tudi v kaj neugodni luči. Predsednik okrožja št. 6, Dan Sullivan, je naznanil, da je, kar se tiče zedinjenja med premogari in operatorji, jako žalstava.

Pogajanja so prekinjena in predsednik zveze premogarskih baronov je rekel, da nikakor ne more (!) sprejeti ponudbe premogarskih delavcev. Nato sta obe stranki predložili tozadevne dokumente C. L. McHbaineju, tajniku Board of Trade v New Philadelphiji. Ta organizacija dobiva največ podpore od nas premogarjev, in tako bode sedaj ona skušala doseči sporazum. Premogari smo složni in upamo na zmago.

Pozdrav rojakom širom Amerike, vrlému delavskemu zagovorniku Glasu Svobode pa želim mnogo uspehov.

Martin Podbregar.

Chisholm, Minn.

Cenjeni g. urednik:

Prosim, priobčite teh par vrstic, da naznanim nekoliko, kako se imamo v naši naselbini. Mesto Chisholm je majhno in zvečine naseljeno po Slovencih, kateri se pa ne moremo v nobenem oziru pohvaliti. Delamo sicer dobro, a zaslužimo toliko, da se komaj preživimo.

Z ječmenoveem seveda ni nič. Tudi če bi boljše služili, si ga ne bi mogli drugače, kakor skrivaj privoščiti. Imamo namreč temperenčne postavne in kdor se proti istim pregreši, mora v luknjo.

Rojakom ne svetujem semkaj hoditi, ker smo v mnogih ozirih skoraj sužnji.

H koncu dopisa pozdravim rojake po Ameriki, tebi Glas Svobode pa želim obilo naročnikov.

Frank Selišnik.

Listu v podporo.

Listu v podporo so darovali sledeči somišljeniki v Clinton, Ind., ko so se dobro imeli na pikniku dne 4. septembra:

John Braeck 10c, ker so illinoiški premogarski operatorji podpisali peorijsko pogodbo; Louis Gnabernak 10c, ker je M. Konda "fajn" mož; Frank Rozina 10c, ker je našel Slovence; Ferdinand Klepec 25c, ker je bil za "police-mana"; Rudolf Cesar 10c, ker je dobra zabava; John Bobič 10c, radi ženitve; A. Kastran 10c, ker je udeležba na pikniku dobra; M. Mohar 25c, za spreobrnjenje grešnikov; Jožef Pucelj 10c, ker se je vršil piknik na Moharjevem prostoru; M. Mohar 10c, za domače knjige; F. Rapuš 10c, ker so drugi radovedni; M. Mohar 25c, ker S. S. P. Z. ni pozabila na njega; Karl Vrabčič 10c, ker je videl lisastega človeka; V. Verhovnik 15c, ker se je podal na pot. — Prisrčna zahvala vsem skupaj. —

Izguba krvi.

Zgubljevanje krvi je jako nevarna reč ter je vedno potrebno nadomestiti jo, kakor hitro mogoče. V takih slučajih bodete gotovo rabili Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, zavedujoči se, da je najboljši kri pomnoževalec. Istotako storite, ko pričinja zgubljeni kri svoj najpotrebnejši prtok. Morate jo ojačiti ali pa postanete nezmožni za delo in jelo. Vaša kri oslabi, kakor hitro prebavni organi ne delujejo, kakor bi mogli delati, in to je vzrok, ker zavzeta hrana ni dolro in pravilno preuleta, ter vedno prebavljena. Kri postane gosta od nečisti zavžitih snovi. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je v takih slučajih brezdvomno najbolj zanesljivo zdravilo. Kakor hitro Vaš želodec odpove sprejeti dovolj hrane, ali če po zavžit hrani počutite slabosti, omedlevico in tem podobne nepravilike, potem ne odlašajte, ampak rabite ga takoj.

Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolehaajo — možje, ki so bili nezmerni, prestrastni in ki so prevgnani; možje, ki so slabi, nervozni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladkosti življenja. Vsi ti možje morajo pisati po našo brezplačno knjižico. Ta knjižica pove, kako možje uničujejo svoja življenja, kako zbolijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica v lahko razumljivem jeziku pove, kako se na domu, privatno, tajno in z malimi stroški temeljito ozdravi zastrupljenje krvi ali sifilis, triper, slabost, splošna oslabelost, zguba spolne moči, nočni gubtek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvične bolezni.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravilo, telesno moč in poln življenje, potem ko so dragocene knjižice. Zato znano, da je, in vsebuje stvari, katere bi moral znati vsak mož. Ne trošite denarja za ubožna in malovredna zdravila, dokler ne čitate te knjižice, katere vam pove, od česa ste zboleli in kako zadobite popolno in trajno ozdravjenje. Zapomnite si, ta knjižica se dobi POPOLNOMA ZASTONJ. Mi plačamo tudi poštnino. Na spodnjem odrezku ali kuponu zapišite razločno svoje ime in naslov, odrežite kupon in pošljite nam ga še danes. Ostalo izvršimo mi.

Odrezek za brezplačno knjižico. Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

Aus. 301, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE:—Zanima me ponudba, s katero nudite Vašo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi jo takoj.

IME

NASLOV

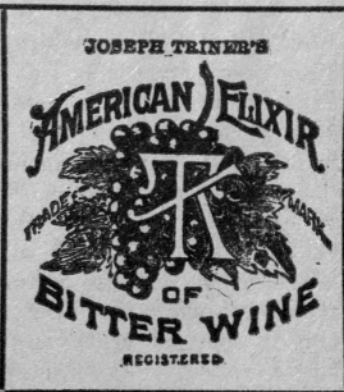
ZMAGA.

Prejeli smo: Vlada Združenih držav je potrdila predložene ji formularje naših prijav ter dovolila, da se prodajajo brez vladne license. Uvrščene so med pripoznana zdravila. Ta zmaga je zopet dokazala da je

Trinerjevo zdravilno Grenko vino

prvo od vseh podobnih priprav. Gledali nismo ne na denar, ne na čas, samo da smo privredli to zdravilo na vrhuncu, ter ga naredili pravo, čisto ter zanesljivo družinsko zdravilo.

V vsaki bolezni, s katero bodele našli neko združenje z ono v želodecu ali izgubo moči in energije, Vam bo to zdravilo gotovo pomagalo. Priprava je največje vrednosti proti

Izgubi slasti,
oslabelosti,
živčni bolezni,
izgubi energije,
izgubi moči,
pomankanju krvi,
proti zobasanosti in
izgubi teže.

ter v vseh želodčnih boleznih in neprebavnosti. Je narejeno iz zelišč in rudečega vina.

Blede in bolne ženske si lahko veliko pomagajo s tem elegantnim in izvrstnim zdravilom, ki nima nobenih škodljivih snovi. Vsak požirek zaleže človeškemu telesu. Vzemite ga vsakokrat, kadar se ne počutite dobro in opazili bodeite hitro odpomoč.

Zapomnite si, da je Trinerjevo Ameriško zdravilno grenko vino EDINO GRENKO VINO pripoznano kot ZDRAVILO. Varujte se ponaredkov. Se dobi v vseh lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu samem

JOS. TRINER

1333-1339 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Triner's Angelica Bitter Tonic, je najboljša želodčna grenčica na svetu.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšje.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALOA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

62—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

RAZNO IN DRUGO

Umrl je sloveči fiziolog profesor P. Mantegazza.

Bodoči socijaldemokratski kongres se bo vršil na Dunaju.

Vrtnarska razstava v Pragi. V Pragi so slovesno otvorili češko sadjarsko in vrtnarsko razstavo.

V Ljutomeru dobe s 1. febr. 1911 električno luč. Centralo postavili avstr. družba na Benemotje.

Nesreča v Trbovljah. V rudniku je zasulo 10 delavcev, od katerih se je enega mrtvega izkopal.

Hmeljski nasadi na ljubljanskem barju so se letos jako obnesli, zato jih nameravajo povečati.

Umrl je po dolgi bolezni ljubljanski trgovec in posestnik gospod Franc Schantel v starosti 70 let.

V ljubljanski okolici vlada v nekaterih vaseh griza s tako silo, da je otvoritev šol na nedoločen čas odložena.

Turčija ni napovedala Grški vojne. Turški poslanik v Parizu je izjavil, da so vesti o napovedi vojne Grški peresnične.

Proti Turčiji. V političnih krogih zatrjujejo, da sta Grška in Bolgarska sklenili pogodbo, ki je naperjena proti Turčiji.

Angleško-japonska pogodba. — Angleško-japonska pogodba za slučaj vojne se je brez vsakih formalnosti podaljšala do konca leta 1916.

Ponesrečila sta se na Dobraču dijaka Jožef Bradacek in Ressa, ki sta odšla na Dobrač dne 25. avgusta iz Beljaka. Sedaj so ju našli mrtva.

Bratomor. V Szegszardu na Ogrskem je sodni sluga Andrej Gyorsok ustrelil svojega brata. Morilec je bil zaljubljen v bratovo ženo.

Bojkot mesarjev. V Karvinu na Šleskem so napovedali mesarji bojkot svojim odjemalcem, ker so hoteli imeti meso po ceni; mesarji so zaprli mesnice.

Treščilo je v Gor. Vrtojbi na Goriškem v hišo kolona K. Pelosa. Ogenj je uničil hišo, hlev, orodje, pohištvo, seno itd. ter napravil veliko škodo.

Na socialnodemokratskem kongresu v Kodanju na Danskem je prišlo do polnega spora med nemškimi in češkimi soc. demokrati. Čehi bodo hodili odslej svoja pota.

Blejski grad kupil Nemec! — "Fremdenblatt" poroča, da je blejski grad kupil dunajski industrijalec Winkler za 600.000 kron in namerava napraviti iz njega sanatorij.

Oves in madžarski aristokrati. Več visokih madžarskih aristokratov je sklenilo takozvani ovseni obroč. Odposlali so po deželi svoje agente, ki bodo pokupili ves oves.

Atentat na vlak. Dne 2. t. m. je poskusil nekdo v Budimpešti proti osebnemu vlaku atentat z dinamitom. Ker pa je imel vlak slučajno zamudo, se je atentat ponesrečil.

Srbski prestolonaslednik se zaroči. "Neue Fr. Presse" poroča s Cetinja, da se zaroči srbski prestolonaslednik Aleksander s hčerjo ruskega velikega kneza Petra Nikolajeviča, Marino Petrovno.

Srečno časopisje v Turčiji. Ministrski svet bo te dni razpravljal o predlogu, da se vsi provincialni časopisi oproste poštnih pristojbin, češ da pri njih itak dohodki jedva pokrivajo stroške.

Podržavljenje okrajnih šolskih uadznikov. — Naučni minister grof Stürgkh hoče baje okrajne šolske nadzornike postaviti kot državne uradnike; vsi deželni šolski sveti so dobili tozadevne cirkularje.

Ustrelil se je v Gradeu na Glaziju kavarnar Krenčker. Pred šestimi leti je ustrelil nek zaljubljenec njegovo ženo v kuhinji in na to še sebe in mater — sedaj pa je končal tako žalostno tudi Krenčker sam.

Skladišče zletelo v zrak. — V Wipperfurthu na Porenskem se je v skladišču vnel smodnik. — Skladišče je izginilo, na mestu se nahaja velikanska jama. En delavec je ubit, več pa je težko ranjenih.

Orkan na Ogrskem. Pod dva tedni je divjal na Ogrskem grozovit vihar s strelo in točo. Vihar je na mnogih krajih uničil

vse poljske pridelke. Več sel je pogorelo, drugodi pa so nastale silne povodnji.

Krava — morilka. V Turjaku je 30. avgusta gual Jože Ahec, posestnik in gostilničar, kravo napajat. Med napajanjem se je krava branila muham in z rogmi nesrečnega Aheca tako sunila v glavo, da je na licu mesta umrl.

Nemška divjaštva v Lobosicah. Nedavno tega so nahujskane nemške bande ponovile demonstracije proti Čehom. Nekega Čeha so do krvavega pretepli. Orožništvo je slednjič nemške demonstrante razgnalo.

Neusmiljena žena. 27letna batarica Marija Svoršak v Stopnem v mariborskem okraju je svojega spečega moža — skopila. Marijo Svoršak so izročili okrožnemu sodišču v Mariboru, moža so prepeljali v bolnišnico.

Zarota v Arabiji. V Arabiji obstoji baje obširna, tajna organizacija, ki hoče strmoglaviti sedanjo mladoturško vlado in odstaviti sedanjega sultana. Vlada je odredila že več aretacij in v kratkem pošlje baje tudi več čet v Arabijo.

Velik požar v Pragi. 6. septembra popolnoč je izbruhnil požar v pivovarni pri Tomažu na Mali strani Praga. Ogenj je kmalu zasegel strehe vseh treh pivovarniških poslopj. Z velikim trudom in dolгим delom se je posrečilo ogenj omejiti.

Konjsko meso je 30 ljudi zastrupilo. V vasi Mičik pri Šmohorju na Koroškem so zaklali nekoga bolnega konja. Ljudje, ki so to meso zavžili so vsi oboli in sicer so bili zastrupljeni. — Zdravnik jim je dal protistrup in jih je vse rešil.

Klerikalna propaganda. Karlsti v Madridu so izdali letake, v katerih naznanjajo, da hočejo braniti vero svojih očetov če treba tudi z bodalom in revolverjem. Kdor bo padel v tem boju kot žrtev, bo šel naravnost v nebesa.

Velik požar. Na Bregu pri Ptujju je zgorelo nedavno 5 poslopj, last posest. Fakleževe in pa Kodrovih dedičev. Ogenj se je silno naglo širil, tako da ga ni bilo mogoče poprej omejiti. Škoda je velika, posebno, ker so zgoreli vsi letošnji pridelki.

Jubilej mlade Bolgarske. Dne 19. septembra je poteklo 25 let, odkar se je Rumelija spojila z Bolgarsko. Ta jubilej se je seveda na Bolgarskem praznoval z velikimi svečanostmi. Središče vseh slavnosti je Plovdiv, glavno mesto bivše Rumelije.

V Vuzenici je žalostno smrt storil neki 18letni Andrej Železnik. V noči od 28. na 29. avgusta je najbrž hotel ravno pred brzovlakom prekoračiti železniško progo, toda nepremišljenega je zgrabil stroj ter mu glavo razbil. V jutro so našli fanta ležati mrtvega med tirom.

Najbolj zdravi deželi ste Švedska in Norveška. Dokazano je statistično, da je v teh deželah umrljivost najmanjša. Številka umrljivosti pa se v teh deželah tudi še vedno manjša. — Glavni vzrok temu je gotovo razširjevanje polpne abstinence v teh dveh deželah.

Nov komet. Zvezdoglednica v Kielu naznanja, da so v Tantomu v Massachusetts odkrili nov komet. Svetloba kometa je enajste vrste. Zvečer stoji v ozadju Herkula v zelo ugodni legi. Ker pa se pomika vedno proti jugozahodu, se ga more opazovati vedno težje.

Nesrečen kmet. V Tominjah pri II. Bistrici je kmetu Ivanu Krašovecu dne 28. maja t. l. strela udarila v hišo, ki mu je s celim premoženjem popolnoma pogorela. Zgorela mu je tudi krava in 2 prešiča. V nedeljo 4. septembra mu je strela zopet ubila dve lepi mladi kravi. Pač, ubog kmet!

Presenetljiv testament v Budimpešti je umrl zasebnik Kaselik pred kakim pol letom. Sedaj se je zvedelo, da je zapustil celo svoje premoženje, v znesku kakih 20 milijonov kron za ustanove takim članom srednjih stanov, kateri niso po lastni krivdi ubožali.

Zavrtni romarji. V Marsilju je došel natlačen vlak italijanskih romarjev, ki so hoteli romati v Lurd. Ker se je v Marsilju razširila govorica, da so med romarji tudi za kolero oboli ljudje, je policija v širokem kolobarju ob-

kolila vlak ter ni nikogar pustila k romarjem. Romarski vlak je moral odriniti nazaj v Italijo.

Nesreča v kamenolomu. V kamenolomu Juriju Ulčnika v Št. Petru pod Sv. Gorami je poskušal kamenar Martin Ulčnik, če gori netilna vrhica pri dinamični kapici tudi mokra ali ne. — Zažgal je vrhico in držal kapico v roki. Ta se je pa razletela in odtrgala Ulčniku mezinice ter razparala prstenec.

Kaplan — obrekovalec. Na ustanovnem obnem zboru podružnice C. M. D. v Podsredi, dne 31. julija t. l. je tamkajšnji kaplan I. Tratnik nesramno obrekoval potovalnega učitelja Ivana Prekorška. Ko je učitelj Prekoršek stopil kaplanu na prste, je pa ta v "Narodnem Dnevniku" hitro vse prekalal, ker bi bil sicer v "bržon" premišljevati svoje laži in obrekovanja.

Prihodnje zasedanje kranjskega dež. zbora bo jako zanimivo; prišla bo na razpravo Hribarjeva zadeva. Klerikalci bodo v stiski, ker bodo morali na zunaj biti za avtonomijo ljubljanske občine, pri tem pa si bodo mežikali s Schwarzom, češ, lepo te prosimo, bodi tiho, da smo zmenjeni. To bo prišlo še vse na dan! — Na razpravo pride tudi predlog deželne odbora, da se zvišajo deželne doklade od 40% na 70%.

Senzacionalno odkritje v Srbiji. "Narodni list" prinaša senzacionalno odkritje, da je bil srbski kralj Aleksander po nasvetu nekega starega svetovaleca določil v tajnem testamentu sebi za naslednika princeza Jurija Karagjorgjeviča ter da bi bil ta testament tudi objavljen, ako bi kralj ne bil poginil tragične smrti. — Zraven tega trdi list, da je kralj Aleksander pripravljal l. 1903 upad srbske vojske v Staro Srbijo in Macedonijo ter da bi se bila morda razvila v Prizrenu srbska zastava že koncem leta 1903, ako bi ne bil končal kralj tako žalostno.

Neverjetne sirovosti huzarskega stotnika. List "Egyetertes" poroča iz Kapošvara: Osmi huzarski polk je odšel iz Pečuha proti Kapošvarju, da bi imel v Lengyeltoti vaje. Pred odhodom je poveljnik polka zapovedal, da ne sme nikdo stopiti s konja. Že na vse zgodaj je vladala neznočna vročina. Po par minutah je začutil huzar Janez Virag slabosti. Jahal je k svojemu stotniku Štefanu Riemerju ter ga prosil, naj mu dovoli, da stopi s konja. Stotnik pa ni ustregel vojakovi prošnji. Po preteku desetih minut je Virag še enkrat prosil stotnika. Toda ta je na to ježno na vojaka zavpil, da se ne sme s konja stopiti: "Povelje je povelje!" ter ga zapodil na njegovo mesto. Virag pa ni mogel več naprej. Skoraj nezavesten je padel s konja. V tem trenutku je bil že stotnik pri njem ter udaril napol nezavestnega z ostro sabljo čez stegno. Zapovedal je vojaku, ki je bil ves v krvi, naj vstane. Ker pa ta tega ni mogel storiti, ga zopet udari s sabljo ter mu odseka uho, z drugim ga pa rani na čelo. Nato ga še enkrat udari ter mu prekolje glavo. Umirajočega vojaka je pustil ležati v mlaki krvi, ter je zopet odjahal na čelo svojega eskadrona. Dvema huzarjema je zapovedal, naj odpejeta na vozu umirajočega v Pečuh. — Stotnik si je prižgal cigareto ter jahal dalje, kakor bi se nič ne zgodilo.

ITALIJU
I
ADRIATIC

po staro i najsigurnijoj
GUNARD LINIJI
POSTAVLJENA 1840 GOD

Norsko-Američanska pošta
Od New Yorka do Fiume preko
Gibraltara, Genove, Napolisa
i Trieste

Novo Moderni utvrđeni Šifovi
CARPATHIA, - 13,600 TONS
PANNONIA, - 10,000 TONS
PULTONIA, - 10,400 TONS

* Jedne Close Cabina \$60 (dolar) do Naplesa
\$65.00 (dolar) do Trieste i Fiume

GUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.
S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.
CHICAGO
III kod svakog obližnjeg agenta.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na tvrdko

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi,

kar mu je šlo.

Vsako leto se ozdravi na tisoče bolnikov po pravočasni rabi Severovih Zdravil.

DELAVSKE NEPRILIKE.

Glušči ropot strojev — nevarnosti, ki so jim izpotavljani delavci in delavke — večna jednoličnost dela — skrb in ježa, vse to prenapenja živce in izpodkopava najmočnejše ustroje.

Edina zanesljiva in izdatna tonika za živce je

SEVEROV
Nervoton

To neprokosljivo zdravilo leči živčno oslabeledost in onemoglost, izgubo častihlepeja in čilosti, turobnost, nervozno glavobol, mršavost, splošno slabost in utrujenost.

Cena \$1.00.

Nervoton in vsa Severova zdravila se dobivajo v lekarnah. Vedno zahtevajte pristnih Severovih Zdravil. Ne vzemite drugih

Veliko denarja

bi nekateri ljudje radi plačali, ako bi se mogli iznebiti nadležnih obistnih bolezni, pa e vedo, katero zdravilo poskusiti. Ti sočeri taki bolniki so uživali

Severovo Zdravilo za obisti in jetra

Prepričani so bili, da je to pravo in zanesljivo zdravilo za rana obolenja obisti, jeter in mehurja. omagalo je tistim, ki so ga poskusili — pomagalo bo vam.

Cena 50c in \$1.00.

Na tisoče pisem

prejetih iz vseh delov dežele, vsebuje prepričevalne dokaze, da se nečista, oslabeleda in pičla kri lahko napravi obilna, krepka in čista, če se uživa

Severov Kričistilec.

Vsakdo ga lahko uživa — mož, ženska in otrok z najboljšimi posledicami, kajti to zdravi o poživilja tkanine, napravlja obilno čisto kri in krepki celo telo. Poskusite ga in videli boste, kako bo koristilo Vašemu zdravju.

Zdravniški svet zastoj pismeno vsem.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK

PATENTI

CARL STROVER

1009-140 Washington St.
TEL. 3989 MAIN

CHICAGO.

Dobra Unijska Gostilna, kjer se

mrzel in gorak priprizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

delika Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruha dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo urejenim kegliščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ul

Kedar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srajc klubukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago. Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.

Telefon Canal 1198.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

I. Od začetka revolucije do Napoleona.

Narodni konvent.

Med tem ko so te nespametne preuredbe bile le začasne, so se druge obdržale do današnjega dne. Tako je tedanja jakobinska vlada sklenila novo desetiško ali metersko mero in vago, ki ste se zadnja leta tudi pri nas udomačili. Posebno imenitno za prerajeno Francosko pa je bil nov vojaški red, ki ga je izdelal vojaški častnik Carnot, ko so mu v "odboru za narodno blagostanje" poverili vso skrb za vojaštvo. Lahko je bilo to skleniti, da mora vsak Francoz biti vojščak, ali teže je bilo sklep izvršiti. Bistroumni Carnot je prosto in razposajeno druhal pustil doma, da je jakobinskim rovarjem služila v raznih sodiščih in odborih ter v revolucionjski vojski; a trezne in krepke sinove kmetov in meščanov je od 18. do 25. leta vse pobral v redno vojsko, ki je kmalu štela čez en milijon hrabrih junakov. Na bojišči in v taborjih zbrala se je torej vsa "boljša" mladina francoska, ki se je po Carnotovih navodih najprej izurila v vojaštvu, potem zmagovala tuje sovražnike, a kakor hitro si je bila svesta moči svoje, je tudi doma strla glavo revolucionjski poštasti.

Predno se je to zgodilo, je na Francoskem poteklo še mnogo nedolžne krvi. Jakobinci so Carnotu pustili tuje sovražnike, sami pa so od najhudobnejših tatov, razbojnikov in morilcev nabrali revolucionjsko vojsko ter jo razposlali po vsem Francoskem zoper domače nasprotnike svoje. Mesta Bordeaux, Marseille, Caen in druga so se kmalu pokorila, trdovratno pa sta se branila Lyon in Toulon. V Lyonu so zadnji čas zmagali republikanci, ki pa niso odobraval strahovanj pariških "hribovcev", ampak odločno so zahtevali, da se pobežli in izgnani Girondisti pozovejo nazaj v narodni konvent. To je jakobinske oblasti strašno razkačilo in v narodnem konventu so sklenili, da se ima Lyon razdejati, a na podrtine postaviti kameniti steber, v katerem bodo vsekane besede: "Lyon se je boril zoper svobodo; Lyona ni več." Prebivalci so hitro popravili in utrdili staro mestno obzidje, sklicali v Lyon narodne brambovce iz okolice in hrabro so se branili skoraj dva meseca, dokler jih ni lakota prisilila, da so se dne 9. oktobra podali, ko v mestu že ni bilo več, nego tri tisoč izstradanih brambovcev. Zdj se je začelo strašno maščevanje, pri katerem sta se po nečlovečnosti svoji najbolj izkazala jakobinska poverjenika Fouché in Callot d'Herbois. Najprej so z giljotinami ljudi ob glavo devali, ter na stebre poleg padajoče sekire privezali žene, ki so prosile milosti možem svojim; ko jim pa giljotina ni dosti hitro sekala, so po petdeset do dve sto obsojenec skupaj zvezali ter s topovi v nje streljali. Poginilo je v vsem kakih šest tisoč meščanov, osemnajst tisoč delavcev pa je moralo podirati hiše bogatinov, kakor je bilo sklenjeno v konventu. V Toulonu pa niti niso bili za republiko, ampak mladega kraljeviča oklicali so kralja Ljudevika XVII., a dobili so iz Angleškega vojščakov na pomoč, da bi se lože ubranili jakobinske vojske. Že je bilo misliti, da bo tu Jakobinec spodletelo, v tem je mladi častnik Napoleon Bonaparte iznenadil Angleže ter jim z naskokom vzel imeniten kos zemlje ob morji, kjer je zdaj nastavl topove ter jel z morske strani streljati v mesto. Angleži so hitro šli na ladje, vzeli seboj petnajst tisoč prebivalcev ter zbežali po morji; Jakobinci so mesto vzeli ter med drugimi posekali več sto siromašnih delavcev, ki so jih prosili zasluzka.

Še večje grozovitnosti godile so se v Vendeji, kjer se je, kakor vemo, ves kmečki narod vzdignil zoper jakobinske oblasti v Parizu. S prva so Vendejci bili srečni. Zmagovito šli so čez Loire v Bretanjo ter se napotili proti Normandiji, da bi se zedinili z Angleži, ki so jim obljubili topov in izurjenih vojščakov. Da bi Angleži brez ovir mogli stopiti na suho, so Vendejci oblegali primorsko mestice Granville in skoraj bi ga bili osvojili. V tem je mala po-

mota med njimi napravila veliko zmešnjavo ter jih tako preplašila, da so kar drli nazaj proti Loiri, zlasti ker Angleži zaradi viharnege vremena niso mogli o prave čas prijadrti čez morje. Nesreča bila je za nje tem večja, ker so nasprotniki proti njim poslali zvedenega generala Klebera z izurjenimi vojščaki. V hudi bitvi pri Le Mansu poginilo je kakih petnajst tisoč Vendejcev in drugih kraljevih privržencev, a tudi od beguncev jih je več tisoč poginilo na poti čez Loire. Zdj pa se je začelo maščevanje. Jakobinci so po vsej Vendeji razposlali dvanajst tako zvanih peklenskih čet, ki so od vasi do vasi hodile požigat in morit, da bi do dobrega pokončali in opustošili vso deželo. Največjega krvoloka skazal se je Carrier, ki je v mestu Nantesu vsak dan najmanj po dve sto ljudi dal poklati, med tem ko se je s svojimi tovariši po cele noči gostil in popival v razuzdanem veselju. Tudi njemu je giljotina prepočas sekala ter si je izmislil novo nasilje. Ladje, ki so na dnu imele vratica, napolnil je z ljudmi, ter jih sredi reke dal žive potopiti. Najprej je tako ugonobil kakih šestdeset duhovnikov, potem pa je po 300, po 400 in celo po 800 ljudi ob enem dal potopiti. Koliko so nesrečneži pred smrtjo trpeli, se ne da popisati. Živi ležali so drug na drugem, a "svobodoumni" jakobinci so z ostrimi sulicami dregali v nje. Včasih je Carrier dal ženske in moške po dva skupaj zvezati ter jih žive pometati v reko. To hudodelstvo zvali so "vendejsko ženitvanje". S takošnimi grozovitnostmi so jakobinski gospodarji zastrašili vso Francosko, dokler ni tudi njim odbila zadnja ura.

Brž ko so "hribovci" edini odločevali v narodnem konventu, sprli so se med seboj ter se razcepili v tri stranke. Najhujši so bili tako zvali "divjaki", nekdanji Maratovi privrženci, katere je zdaj vodil grozoviti Hébert. Divjaki tajili so boga, zavrgli vsako vero in vsako oblast, in hoteli so le s strahovanjem vladati. V Parizu se je z njimi vjemalo mestno starešinstvo, v katerem sta Chamette in Hébert imela prvo besedo, a kadar je to bilo preslabo, so po vseh mestnih okrajih prosto druhal ščuvali k uporu. "Divjaki" prvaki bili so tudi Callot d'Herbois, Fouché in Carrier, o katerih smo že prej govorili. Njim nasproti se je v konventu pokazala stranka "prizanesljivih", katerim sta na čelu bila Danton in Camille Desmoulins. Poslednji je izdal list, v katerem je priporočal zmernost in trdil, da bo konec revolucije, kakor hitro bodo kakih dve sto tisoč "sumljivih" razglasili nedolžne in svobodne, in bodo sploh ustavili nepotrebna strahovanja. V sredi med obema in bad obema strankama bila je stranka Robespierrova, ki je imela večino v narodnem konventu in v odboru za občno blagostanje. Robespierre je "divjake" najbolj za to črtil, ker so tajili boga, on pa je veroval va-nj in rekel, da je brezverstvo stvar plemenitne gospode. Prej bi se sporazumel s "prizanesljivimi", toda zoperno mu je bilo mehkužno in razuzdano življenje Dantonovo, nekoliko pa se je bal, da bi potem izgubil veliko svojo veljavo pri ljudstvu. Tudi je sodil, da še ni čas, da bi se moglo brez strahovanja vladati, zlasti ker je mislil, da na Francoskem še zmiraj mrgoli od skrivnih izdajalcev, katere da podpira angleški minister Pitt. A ko bi Robespierre vključno vsem hotel nastopiti blažjo pot, odvrnil bi ga trdi in odločni Saint-Just, njegov najmlajši in najzvestejši prijatelj in spoštovalec. Po vsem tem se torej nikakor ni bilo nadejati, da bi se stranke poravnale. Do konca leta 1793. so se po časopisih na badale druga drugo, po novem letu pa so se zgrabile v narodnem konventu, v katerem je Robespierre zbada "divjake", kedarkoli jih je mogel. Da bi zopet povzdignil svojo stranko, je Hébert snoval veliko ustajo, ki mu je pa popolnoma spodletela. Zdj se je oglasil Saint-Just in v dolgem govoru znal je "divjaške" prvake tako očrniti, da jih je narodni konvent osemnajst dal zapreti in ob glavo dejati. Najimunitnejši

med njimi bili so Hébert, Chamette, nemški baron Anacharsis Cloots in drugi. Hébert je od strahu pred smrtjo nekolikokrat omedlel, Cloots pa je mirno stal in gledal, kako so njegovi tovariši pred njim poginili.

Obsodba divjakov vršila se je brez ovir, miroljubni prebivalci bili so celó veseli, in Robespierre jim je prav ustregel, ko je v ponovljeno mestno starešinstvo dal voliti svoje moze. Toda motil se je, kdor je misli, da bo zdaj konec moritev in drugih strahot, a motil se je isti Danton, ko je upal, da je bil Robespierre zdaj z njim poginil. Bilo jih je, ki so ga svarili in mu svetovali, naj beži iz Pariza, pa zastoj. Niti Danton, niti Camille Desmoulins si nista dala dopovedati, ampak trdo sta se zanašala, da ju ne bodo mogli obsoditi. Težko je reči, zakaj je Robespierre gnal na morišče Dantona, nekdanjega tovariša svojega; in prav verjetno je, da tu ni ravnal po svojem prepričanju, ampak da je odjenjal silnemu Saint-Justu, kateremu ni mogel ničesar odreči. Sicer pa se tudi ne da tajiti, da Robespierre pri vsej svoji "čednosti", s katero se je tolikanj bahal, le ni hotel, da bi kdo bil njemu raven. In prav na zahtovo Saint-Justovo je konvent dal zapreti Dantona in Camille Desmoulinsa ter štirinajst njihovih "najnevarnejših" tovarišev. Sodišče bilo je v veliki zadregi, kajti ni vedelo kaj začeti z obtoženci, ki so se tako dobro zagovarjali, da je vsakdo mislil, izpuštili jih bodo. Tu je Saint-Just z lažjo ukani konvent, da je naglo sklenil čisto novo postavbo, po kateri sodišče obtožencem ni dalo, da bi se dalje zagovarjali, zato, ker so s svojim besedovanjem baje "zasramovali pravico". Takoj na to so jih kot zarotnike zoper francosko republiko na smrt obsodili ter jih dne 5. aprila ob glavo dejali. Camille Desmoulins, ki je spolnil tri in trideset let, bil je žalosten; Dantonu, ki je bil za leto dni starejši, pa ni bilo mar za življenje, ki se ga je do siteda naužil. Robespierre prerokoval je Danton, da bo tudi on kmalu poginil, na morišči pa je z močnim glasom svojim zagrmel proti bučici množici: "Molči nehalno ljudstvo, in glej kako bode poginil pravi republikanec!" Po teh besedah se je mirno vlegel na giljotino in sekira mu je odsekala glavo.

V narodnem konventu in v odboru za občno blagostanje obveljalo je odslej le to, kar je hotel Robespierre, ki je od 1. aprila do 27. julija 1794 v resnici bil diktator republike francoske, akoravno si sam nikdar ni lastil tega imena. Vsa Francoska priznavala ga je prvega moža. Pa vključ to-

liki veljavi se Robespierre le ni varnega čutil, in namesto da bi se lotil uredovanja razrovane države, je še hujše preganjal zarotnike in izdajalce, ki jih je zalezoval po vseh kotih. V tem vjemali so se z njim vsi udje odbora za občno blagostanje, zlasti pa Saint-Just, ki je vedno najodločnejše tirjal, da se imajo pomoriti prav vsi, ki niso za takšno kmečko republiko, kakoršno je Rousseau v spisih svojih priporočal kot največje srečo človeštva. Res je, da se svet nikjer ne da po umišljenih uzorih prebrniti; ali to se pa tudi ne da tajiti, da bi na Francoskem marsikaj bilo drugače, ko bi bil Robespierre imel toliko odločnosti in srčnosti, kolikor je je imel njegov učence Saint-Just. Prav Robespierrova omahljivost je njegove nasprotnike ohrabrila, da so se kmalu zopet oglasili ter mu očitali, da je tudi on podkupljen in da hrepeni po vladarski oblasti.

Konvent je po Robespierrovem nasvetu razglasil, da francoski narod spoznava neko "najvišje bitje" ter da veruje, da je duša človeška neumrjoča. Dne 8. junija so temu "najvišjemu bitju" na čast napravili veliko ljudsko svečanost pod milim nebom. Brezštevilna množica ljudi zbrala se je v prazničnih oblačilih in z vihrajočimi narodnimi zastavami na martovem polji, kjer se je prepevalo in godlo, a Robespierre zažgal je narejeno pošast, ki je pomenila brezverstvo. Ko je pošast pogorela, vzdignila se je mesto nje podoba modrosti, ki je po nedolžnosti bila čisto osmojena. Robespierrovi nasprotniki so se smejala in dejali, da je njegova modrost od dima potemnela. To je bila hudobna šala, ki nikogar ni motila. Tem bolj je Robespierre sam s svojim vedenjem razdražil prave republikance. Kakor na kakšnega imenitnega gospoda morali so v konventu na-nj čakati, a ko je prišel, stopal je zmiraj za nekoliko korakov pred ostalimi narodnimi poslanci, od katerih se je to pot tudi po svoji opravi ločil. Za klobuk zataknil si je veliko peresa, okoli pasa ovil si je širok trobojni prepas, a v roki držal je velik šopek evetlice. Nedavno ljudstvo mu je pač "živio!" kričalo, ali čule so se tudi druge besede. "Ali ga vidiš trinoga", oglasil se je kak pogumen nasprotnik; "rad bi se kralja igral", zavrnili je drugi. To je Robespierre le še bolj razkačilo ter mu utrdilo vero, da je vse polno skrivnih zarotnikov. Dobro je vedel, kaj je govoril, ko je na martovem polji med drugim rekel: "Veslimo se danes brez skrbi, saj nas varuje najvišje bitje! Jutri se bomo zopet borili zoper hudobijo in nasilje."

(Dalje prihodnjč.)

Pomen francoskega naroda.

Piše dr. Slanc.

Počasi vodijo ti kulturni boji do tega, da bodo imele državne vlade prosto pot skrbeti za blagor vsega prebivalstva, da ne bo treba toliko časa, in denarja izgubljevati v bojih z duhovniki. V sedanje vlade pošiljajo že tudi ljudske mase svoje zastopnike, in teh je vedno več; mase prihajajo do veljavne, in boljšega življenja. Požrezniki katoliški duhovnik bo izumrl kot srednjeveški funkcijonar in se bode moral, kakor v Ameriki, privaditi drugemu življenju. Dozdaj Francozi dobro delajo, ker nastopajo složno liberalci in posvetni socialisti vseh vrst. Rešiti hočejo sledeča glavna vprašanja: prvič: vprašanje kako za tretji meništvo; drugič: šolsko vprašanje; tretjič: državno-pravno vprašanje — t. j. ali je katoliška vera državna, ali je kakor druge vere pripuščena; ali ima država skrbeti za plače duhovnikov ter odpraviti drugih predpravie duhovništva; četrtič: občna vprašanja kulture, ki so v zvezi z verstvom t. j. osvobojenje pravstveno (etično) socialnega življenja od verske cerkvenega. —

Glede šolstva označuje pisatelj in poslanec Buisson smer kulturnega boja s tem: V meri, kakor raste družba, nastanejo za posebne funkcije posebni organi, ki morajo postati samostalni, naj se o njih misli, kar hoče. Častnik ne more biti sodnik in ker se oboje ne da združiti, ne more biti kdo teh žaljen. Čas se približuje, ko se dogodi neki proces diferen-

zlo, žveplo bo padalo nanjo, "črna smrt" bo vse pokončala in vsi Francozi pridejo v peklo. Tako tarnanje na Francoskem ne povzroči dosti zanimanja. V Bretanji, Normandiji, Vendei in Mayeni, v teh francoskih pokrajinah so še najti strogo katoliški, verni kmeti, drugodi v tej omikani republikanski državi pa ne.

Na Francoskem sega zdaj vlada že dalje. Napovedala je papežtvu konkordat, pogodbo, ki jo je sklenil z njim Napoleon I. po kateri se proglasi katoliška vera za državno in mora država skrbeti za plačo duhovnikov. Ta pogodba se je napovedala in vlada je že izdelala načrt, po kojem bodo vse cerkve zasebna društva in bodo družbeni člani morali skrbeti za ohranitev duhovnikov in cerkva. (Tako kakor v Ameriki). Ako ta zakon obvelja, bode kat. cerkev na Francoskem sčasom obubožala, ker stari plemeniti, ki so si ohranili še kaj bogastva, so podpisali le redovne šole, v katerih se je poneumljal kmečki človek, ter dejal tako cenene delavce grajščkom. Če redovnih šol ne bo, katoliški grajšček ne bode odpiral svojega žepa kat. duhovništvu. Pobožen katoliški kmet na Francoskem se sicer stepe na duhovniško zapoved, toda denarja ne dá izpod palca.

Slovenci bi iz srca privoščili Francozom popolno zmago, dasi ne bode manjkalo v kupi veselja pelina. Na Francoskem izganjajo menihe in nune, — v Avstriji in celo na Slovenskem se pa ti požeruhi naseljuje! Na Slovenskem imamo že precej nunskih in meniških (kongreacijskih) šol in menih, ki izdelujejo šnops, se že tudi naseljujejo; nekaj jih imamo že. Upajmo, da zmagojo Francozi, ter da pridejo njih ideje tudi v Avstrijo. Če pa bode tudi slovenski knet kdaj obrnil hrbet temu institutu, ki dela toliko ovir tudi razvojem na slovenski zemlji, ki je glavni krivec, da mora naš človek v tolikem številu v tujino in tam delati po večjem skrampom, — ker lahekša dela dobivljajo omikanejši ljudje in po večjem nekatoliki, — kdo ve! —

KONEC.

RAZNE NOVICE.

Župniki v nevarnosti. Katoliškega župnika, ki je kanonično pravilno umeščen, je bilo doslej nemogoče odstaviti. Zgoditi se je to moglo samo na podlagi kanoničnega procesa, v katerem je bil župnik obsojen, drugače absolutno ne. Sedaj je pa papež izdal dekret, s katerim je župnike na gnilost in nemilost izročil njihovim škofom. Po tem najnovejšem dekretu ima škof velikansko oblast nad župniki. Kadar hoče, pa ga

lahko spodi. Papež je namreč dal škofu oblast, da lahko administrativnim potom župnike odstavljajo in odstavljati jih smejo pod takimi pogoji, da se lahko reče: vsak župnik je izgubljen, če se škofu zameri. Hlapcu in deklu mora gospodar službo odpovedati, župnika pa škof lahko spodi, ne da bi mu službo odpovedal. Papež je določil več slučajev, v katerih sme škof župnika odstaviti: če je župnik bolan na umu ali na telesu tako, da svoje službe ne more opravljati; če ga ljudstvo ne mara, četudi ne splošno in četudi ne upravičeno; če je župnik prišel na slab glas pri resnih in spoštovanja vrednih ljudeh; če je storil tajne grehe, ki so pa prišli na dan in provzročili pohujšanje; če slabo oskrbuje cerkveno premoženje; če zanemarja svoje posle, delitev zakramentov, pouk itd. in če je škofu v važnih stvareh nepokoren. — Na kratko povedano: škof lahko župnika odstavi, kadar hoče, kajti po papežu določeni pogoji so zanjke, v katerih lahko obvisi tudi najbolj častitljiv človek. Za župnike so prišli časi velike nevarnosti in ogniti se bodo mogli teh nevarnosti, samo, če bodo hudi agitatorji in vztrajni zbiralci denarja.

Lov na nevarne cigane. Iz Maribora poročajo: Od julija meseca tekočega leta do zadnjih dni, je bilo v okrajih Konjice in Slovenjgradec izvršenih več predrznih vlovov. Vlome so izvršili cigani Nikoličeve družbe pod poveljstvom glasovitih vlomilcev Jožefa in Mihaela Nikoliča, ki sta 19. julija t. l. pobegnili iz kaznilnice v Lepoglavu. Ljudje so ju opetovano videli v obleki kaznjencev. Ta eiganska tolpa že leta in leta nadleguje ljudi po Kranjskem, Primorskem in Štajerskem; člani te družbe imajo domove na raznih krajih Hrvaške, so pa doma iz Novega Mesta. Po dnevu so bili cigani vedno skriti v gozdnih skrivališčih, ponoči pa so se klatili okolu kmečkih domov. Cigani so imeli urejene signale z lučicami pa tudi druge signale. Preplašeno prebivalstvo je strahilo cele noči svoje domove in večkrat prepodilo cigane, ki so strašili ljudi tudi z po cestah raztrošenimi listki, na katere so napisali razne grožnje. Te dni je posestnik Pušnik v okolici marenberški nevarno obstrelil orožnika Presečnika, ki je hotel Pušniku povedati, da je njegova krava na prostem. Pušnik je mislil, da se mu bliža cigan. 40 orožnikov je te dni zasledovalo cigane, nanje tudi streljalo, stražilo kmečke hiše, a cigani so se vedno pravčasno umaknili in sedaj so zapustili okolico, ne da bi oblasti vedele kam so šli. Kmalu homo gotovo iz drugih krajev čuli o eiganskih nadlogah!

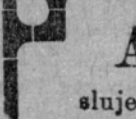

NAJBOLJŠA KUHINJA!

Billiards--Pool Table--Prenočišča za potnike.
Domače pripravljene jedi. Odprto podnevi in ponoč
P. Perič, 1412 W. 18. St.,
CHICAGO, ILL.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.
PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.
Podpirajte krajevno obrt!

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER	MAGNET	GRANAT
-------	--------	--------

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.
Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

